

Thế chiến quốc - BRICS - 1

Thế chiến quốc

[Thế chiến quốc - BRICS \(1\)](#)

[BRICS mở rộng không phải là thắng lợi cho Trung Quốc](#)

[BRICS mở rộng : Một liên minh thống lĩnh thi trường nguyên nhiên liệu ?](#)

[Thượng đỉnh BRICS : Mạnh nha một trật tự thế giới mới phi phương Tây](#)

[Ngân hàng của khối BRICS khai trương tại Thượng Hải](#)

[BRICS: Đồng tiền chung thay đô la Mỹ, tham vọng thực hay ước vọng?](#)

[Nhóm BRICS kết nạp thêm 6 thành viên mới](#)

[Chia rẽ trong BRICS tái xuất hiện trước khi bàn về sự bành trướng](#)

[BRICS nhất trí mở rộng khối thế giới đang phát triển](#)

[Tham vọng mở rộng BRICS bộc lộ những mâu thuẫn trong nội bộ khối](#)

[Thượng đỉnh BRICS lần thứ 15 : Một kỳ họp khiến phương Tây lo lắng](#)

[BRICS khai mạc thượng đỉnh ở Nam Phi với tham vọng lập một trật tự thế giới mới](#)

[Thượng đỉnh BRICS: Nga, Trung tìm cách giành ảnh hưởng đối với các nước đang phát triển](#)

[Trước thềm thượng đỉnh BRICS, tổng thống Nam Phi xác định chiến lược đối ngoại](#)

[Việt Nam sẽ dự thượng đỉnh BRICS, hướng tới nâng cấp quan hệ với Mỹ](#)

[BRICS mở rộng không phải là thắng lợi cho Trung Quốc](#)

05/09/2023

Capture à partir de : nghiencuuquocte.org

Nguồn: C. Raja Mohan, "[BRICS Expansion Is No Triumph for China](#)," *Foreign Policy*, 29/08/2023

Biên dịch: Nguyễn Thị Kim Phụng

Nhưng là phát súng cảnh báo để phương Tây chấm dứt giấc ngủ chiến lược ở thế giới phương Nam.

Những người tin rằng thế giới đang dịch chuyển sang trật tự toàn cầu hậu phương Tây đã tìm thấy bằng chứng cho niềm tin của mình vào tuần trước. Tại thượng đỉnh thường niên ở Johannesburg, diễn đàn BRICS gồm năm nền kinh tế mới nổi lớn – Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc, và Nam Phi – đã công bố mở rộng quy mô bằng cách mời thêm sáu thành viên mới. Sang tháng 1 năm sau, Argentina, Ai Cập, Ethiopia, Iran, Ả Rập Saudi và Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất (UAE) sẽ tham gia tổ chức. Nếu dùng sức nặng kinh tế làm thước đo quyền lực, thì đây sẽ là một khối có sức mạnh phi thường. Cùng nhau, 11 quốc gia BRICS sẽ có tỷ trọng GDP toàn cầu dựa trên sức mua tương đương (purchasing power parity) cao hơn các nước công nghiệp G-7.

Tùy thuộc vào quan điểm của bạn, bạn có thể ăn mừng việc BRICS mạnh hơn hoặc lo lắng về điều đó – không có gì là hoàn toàn chắc chắn. BRICS mở rộng sẽ không làm đảo lộn thế giới và cũng không báo trước sự trỗi dậy của một trật tự toàn cầu

hậu phương Tây. Cũng phi lý không kém là các tuyên bố cho rằng việc mở rộng BRICS đánh dấu một chiến thắng lớn cho Trung Quốc, Nga, và những nỗ lực của họ nhằm xây dựng một khối chống phương Tây từ các quốc gia phương Nam – hoặc rằng BRICS là cốt lõi của Phong trào Không liên kết mới.

Tất cả những cách giải thích này đều ít chú ý đến động lực đằng sau việc BRICS mở rộng và những tác động của nó. Khi nhằm lẫn những hy vọng và nỗi sợ về trật tự toàn cầu của họ với những phân tích khách quan, các nhà bình luận phương Tây đã bộc lộ sự thiếu hiểu biết của họ về các quốc gia phương Nam, với những lợi ích đa dạng và cách can dự riêng với các cường quốc.

Chắc chắn, việc nhiều quốc gia quan trọng bất ngờ bày tỏ mong muốn trở thành thành viên BRICS đã ảnh hưởng đến khâu phân tích. Nhưng việc mở rộng danh sách thành viên không biến BRICS thành một khối hùng mạnh, mà chỉ làm xói mòn sự gắn kết ít ỏi mà khối này có được trước khi mở rộng.

Cuộc đối đầu địa chính trị ngày càng gia tăng giữa Trung Quốc và Ấn Độ đã phủ bóng đen lên BRICS và bất kỳ nỗ lực nào nhằm tạo ra một chương trình nghị sự thống nhất. Việc có thêm thành viên mới sẽ dẫn đến những xung đột mới: Ai Cập và Ethiopia đang tranh chấp quyết liệt trên Sông Nile, trong khi Iran và Ả Rập Saudi là những kẻ thù trong khu vực – bất chấp nỗ lực hòa giải do Bắc Kinh làm trung gian. Những vấn đề này và nhiều vấn đề khác sẽ khiến việc biến sức nặng kinh tế tổng hợp của các quốc gia BRICS trở thành một lực lượng chính trị có ảnh hưởng trong các vấn đề toàn cầu trở nên khó hơn nhiều.

Những người coi BRICS như một Phong trào Không liên kết mới đã vô tình đứng ở một khía cạnh: Giống như Phong trào Không liên kết, BRICS sẽ không đạt hiệu quả trong việc biến những luận điệu mạnh mẽ về các vấn đề toàn cầu thành những kết quả cụ thể, thực tiễn. Khi thúc đẩy mở rộng BRICS, Trung

Quốc chỉ đang tạo cho mình một diễn đàn thảo luận lớn hơn. Nhưng nếu Bắc Kinh muốn xây dựng một khối chống phương Tây lớn, thì họ không thể đạt được mục tiêu này vì bên trong BRICS có quá nhiều bạn bè của Mỹ.

Ai Cập, Ả Rập Saudi, và UAE là những đối tác an ninh thân cận của Mỹ. Ngay cả khi có những khác biệt với Washington, các nước này khó có thể từ bỏ những đảm bảo an ninh của Mỹ để chạy theo những lời hứa chưa được kiểm chứng của Trung Quốc, chứ chưa nói đến sự bảo vệ từ một tổ chức vô dụng như BRICS. Trong bài phát biểu tại thượng đỉnh Johannesburg, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã kêu gọi các quốc gia BRICS “thực hành chủ nghĩa đa phương thực sự” và “từ chối nỗ lực tạo ra các vòng tròn nhỏ hoặc các khối độc quyền.” Nhưng Ấn Độ đã là một phần của ít nhất hai “vòng tròn nhỏ” như vậy. Một là Đối thoại An ninh Bốn bên với Australia, Nhật Bản, và Mỹ; vòng tròn thứ hai là diễn đàn I2U2 kết hợp Ấn Độ với Israel, UAE, và Mỹ. Tại Johannesburg, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi thậm chí còn kêu gọi “chuỗi cung ứng linh hoạt và toàn diện,” một kiểu nói tránh để nhắc đến việc giảm sự phụ thuộc kinh tế vào Trung Quốc.

Nếu Trung Quốc coi BRICS là một diễn đàn để mở rộng vai trò của mình ở phương Nam thì Ấn Độ cũng vậy – và tương tự là Ả Rập Saudi và UAE, những nước sẵn sàng triển khai những khoản lớn từ nguồn vốn mà họ đã tích lũy trong nhiều thập niên để giành được lợi ích kinh tế và chính trị ở châu Phi và xa hơn nữa. Trên thực tế, sự cạnh tranh giữa các nước BRICS để giành ảnh hưởng toàn cầu có lẽ sẽ gây ra hậu quả lớn hơn lợi ích chung của họ trong việc chống lại phương Tây. Thay vì tạo dựng một sân khấu mới để đối đầu với phương Tây, diễn đàn BRICS sẽ là một sân khấu mới để họ đối đầu lẫn nhau.

Do đó, các nhà hoạch định chính sách phương Tây nên bớt than vãn về “sự trỗi dậy” của BRICS – thay vào đó, hãy tập trung vào những mâu thuẫn nội khối mà họ có thể khai thác.

Đây không phải là lần đầu tiên Nga và Trung Quốc cố gắng thúc đẩy một liên minh chống phương Tây. Quả thực, lịch sử cho chúng ta biết rằng Moscow và Bắc Kinh đã đánh giá quá cao khả năng đoàn kết các xã hội ngoài phương Tây để chống lại phương Tây. Khi các hy vọng về một cuộc cách mạng cộng sản ở Đức tan vỡ sau Thế chiến I, người sáng lập Liên Xô, Vladimir Lenin, đã quay sang châu Á và hứa sẽ “thieu đốt phương Đông” bằng các cuộc cách mạng chống lại chủ nghĩa tư bản toàn cầu và các chúa tể thực dân phương Tây. Tại Đại hội các dân tộc phương Đông năm 1920 ở Baku, thuộc Azerbaijan do Soviet chiếm đóng bấy giờ, Quốc tế Cộng sản đã tập hợp một nhóm đa dạng và đầy màu sắc, gồm các nhà dân tộc chủ nghĩa, các nhà cách mạng, và các nhà lãnh đạo tôn giáo. Tuy nhiên, nỗ lực của Lenin đã không tiến xa được vì chủ nghĩa dân tộc đang trỗi dậy khiến châu Á trở nên không thân thiện với những ý tưởng của Bolshevik.

Sang thập niên 1960, lãnh đạo Trung Quốc Mao Trạch Đông nghĩ rằng ông có thể làm được điều tương tự khi nỗ lực thúc đẩy các cuộc cách mạng ở châu Á. Thế nhưng, thất bại của ông đã mở đường cho “chủ nghĩa tư bản mang màu sắc Trung Quốc” ở quê nhà. Các nhà lãnh đạo Liên Xô Nikita Khrushchev và Leonid Brezhnev chọn thử một chiến thuật khác – liên kết với những người theo chủ nghĩa dân tộc ở châu Phi và châu Á để chống lại phương Tây. Moscow dường như đã giành được chỗ đứng ở phương Nam trong suốt những năm 1970. Tại hội nghị thượng đỉnh Phong trào Không liên kết năm 1979 ở Havana, lãnh đạo Cuba Fidel Castro và những người ủng hộ ông đã tuyên bố rằng Liên Xô và các nước vệ tinh chính là “đồng minh tự nhiên” của Thế giới Thứ Ba.

Tuy nhiên, nước Mỹ bị cho là đang suy thoái cuối cùng đã quay trở lại vào những năm 1980 và đẩy Moscow vào thế phòng thủ. Trong khi đó, giới tinh hoa tại các nước phương Nam đã chứng tỏ sự khôn ngoan khi lợi dụng sự chia rẽ giữa phương Tây, Liên Xô, và Trung Quốc để làm lợi cho mình. Tuyên bố của

Castro và các nhà lãnh đạo khác về tình hữu nghị với khối cộng sản vào năm 1979 có nhiều điểm tương đồng với việc Trung Quốc thể hiện tham vọng của mình đối với BRICS. Nhưng cũng giống như việc Liên Xô vắt kiệt nguồn lực khi hỗ trợ một danh sách dài các nước thuộc Thế giới Thứ Ba vào cuối thập niên 1970, Trung Quốc của Tập cũng đã đi quá xa – nước này đang bị bao vây bởi những khó khăn kinh tế sâu rộng và phải bận rộn đối phó với sự phản kháng từ Mỹ.

Tuy nhiên, thông báo mở rộng BRICS vào tuần trước có một tác dụng hữu ích: yêu cầu phương Tây ngừng xem thường vai trò của phương Nam. Theo đó, những người ra quyết định sáng suốt ở phương Tây nên loại bỏ thái độ coi thường bảo thủ, lẫn thái độ trích thượng cấp tiến – vốn là những thái độ đang gây khó khăn cho việc thu hút giới tinh hoa ở các nước phương Nam – và cần tìm ra những cách tốt hơn để tái thu hút các quốc gia đang phát triển.

Mối đe dọa lớn nhất đối với phương Tây hiện đại từ thế giới ngoài phương Tây là sự trỗi dậy của chủ nghĩa dân tộc ở châu Á và châu Phi. Quá trình phi thực dân hóa và cạnh tranh với khối cộng sản để giành được bàn bè ở phương Nam đã giúp phương Tây giành lại được vị thế. Tuy nhiên, sau khi Liên Xô sụp đổ vào năm 1991, những bài học từ Chiến tranh Lạnh nhanh chóng bị lãng quên, và phương Tây lại bắt đầu chế nhạo và chỉ trích các nước phương Nam. Khi đó, Trung Quốc và Nga đã xuất hiện, khai thác sự phẫn nộ chống phương Tây ở các nước phương Nam.

Phương Tây không thể duy trì vị thế thống trị toàn cầu của mình mà không phải làm gì. Họ cần phải bước xuống khỏi bệ cao mà họ đã tự đặt lên kể từ khi kết thúc Chiến tranh Lạnh và vật lộn trong “vũng bùn” thách thức từ Trung Quốc và Nga. Phương Tây đã thành công vượt qua những thách thức đối với vị thế thống trị toàn cầu của mình trong một giai đoạn dài cạnh tranh giữa các siêu cường, khi họ tìm ra nhiều cách hợp tác

hơn để thu hút giới tinh hoa ngoài phương Tây. Và họ có thể làm điều tương tự một lần nữa. Việc mở rộng BRICS có thể là một việc làm ngu ngốc, nhưng nó vẫn là một phát súng cảnh báo rằng phương Tây phải chấm dứt giấc ngủ chiến lược của mình. Các nước Phương Nam đang chờ họ.

C. Raja Mohan là chuyên gia bình luận của Foreign Policy, nghiên cứu viên cấp cao tại Viện Chính sách Xã hội châu Á và là cựu thành viên Ban Cố vấn An ninh Quốc gia Ấn Độ.

BRICS mở rộng : Một liên minh thống lĩnh thị trường nguyên nhiên liệu ?

Đăng ngày: 31/08/2023 - 15:24

Capture à partir de :[RFI](#)

Ngày 24/08/2023, kết thúc thượng đỉnh lần thứ 15 tại Johannesburg, Nam Phi, nhóm BRICS – gồm năm nước Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi – thông báo đón thêm sáu thành viên mới. Một số nhà quan sát cho rằng BRICS mở rộng còn đồng nghĩa với việc thúc đẩy tiến trình phi đô la hóa và hình thành một liên minh thống trị thị trường dầu khí, nguyên nhiên liệu.

Từ trái sang phải: Tổng thống Brazil Luiz Inacio Lula da Silva, chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình, tổng thống Nam Phi Cyril Ramaphosa, thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và ngoại trưởng Nga Serguei Lavrov tại thượng đỉnh BRICS, Johannesburg, Nam Phi, ngày 23/08/2023. AP - Gianluigi Guercia

Kể từ ngày 01/01/2024, BRICS sẽ trở thành BRICS+, khi có thêm sáu thành viên mới là Argentina, Ai Cập, Ả Rập Xê Út, Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất, Ethiopia và Iran. Hầu hết giới chuyên gia đều có chung một nhận xét : Đây là một thắng lợi của Nga và nhất là của Trung Quốc.

Đây là hai nước quyết tâm mở rộng nhóm nhiều nhất. Với Bắc Kinh, sự mở rộng này đồng nghĩa với khả năng gia tăng ảnh hưởng của Trung Quốc với nhóm các nước phương Nam. Về phần Matxcova, sự mở rộng này có thể hạn chế phần nào thế cô lập của Nga trên trường quốc tế vì cuộc chiến xâm lược Ukraina.

Sự kiện cũng cho thấy ảnh hưởng gia tăng của Trung Quốc trong nhóm. Ấn Độ và Brazil lo sợ tầm ảnh hưởng của mình sẽ bị tan biến. New Dehli – đối thủ cạnh tranh của Bắc Kinh – cũng có tham vọng trở thành một trong những đầu tàu của những nước đang phát triển.

Một sự mở rộng quá nhanh và quá lớn có nguy cơ biến « *BRICS thành một diễn đàn chống phương Tây để phục vụ trước hết các lợi ích của Trung Quốc và Nga* », theo như lời một quan chức ngoại giao Ấn Độ được nhật báo Pháp Le Monde dẫn lại.

Raoul Delcorde, đại sứ danh dự của Bỉ, trả lời nhật báo kinh tế L'Echo (Bỉ) nhận định « *Trung Quốc có thể ép buộc được các nước còn lại vì chỉ riêng nước này đã đóng góp đến 70% GDP của toàn bộ nhóm BRICS* ».

Thay đổi trật tự thế giới

Dù vậy, giữa các nước đều có chung một mẫu số : Cùng phản đối một trật tự kinh tế thế giới do phương Tây thiết lập và mong muốn hướng đến một thế giới đa cực. Mở rộng cửa đón các thành viên mới cho phép củng cố hơn nữa vai trò thay thế của BRICS trên bình diện địa chính trị, trước các định chế quốc tế do phương Tây thống trị.

Nhà kinh tế học Jean-Joseph Boillot, cố vấn cho Viện Nghiên cứu Quốc tế và Chiến lược (IRIS), trả lời RFI Pháp ngữ, nhắc lại BRICS được thành lập năm 2009, sau khi cơn bão khủng hoảng tài chính của Mỹ quét qua, đẩy nhiều nước đang phát triển và nước nghèo lâm vào cảnh khốn khó trong vòng 5-10 năm liên tiếp.

BRICS cho rằng, bất chấp quy mô diện tích, dân số và kinh tế, nhóm này đã không được đại diện đầy đủ trong các định chế quốc tế. Chuyên gia kinh tế Jean-Joseph Boillot, cố vấn cho Viện Nghiên cứu Quốc tế và Chiến lược (IRIS), trả lời RFI Pháp ngữ, giải thích vì sao dù có những khác biệt lớn về trọng lượng kinh tế nhưng nhiều nước vẫn được chọn để tham gia BRICS:

« *Điều cốt lõi ở đây là vì những nước này bị gạt ra khỏi các định chế quốc tế lớn. Năm nước thành viên của BRICS chiếm khoảng 15% phiếu bầu ở Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) trong khi*

cả năm nước gộp lại có đến gần 3,5 tỷ dân và chiếm gần 25% GDP của toàn cầu. Đây là ý tưởng chính dẫn đến việc hình thành BRICS.

Từ quan điểm này, Ả Rập Xê Út là cường quốc thứ chín trên thế giới và trên phương diện GDP tính theo đầu người, Ả Rập Xê Út cũng không xa mấy các nước châu Âu, nhưng trên bình diện chính trị, vai trò và quyền phủ quyết trong các tổ chức quốc tế lớn là không có. Do vậy, việc bày tỏ nguyện vọng tham gia nhóm BRICS còn nhằm mục đích làm thay đổi trật tự kinh tế thế giới. »

Nhưng BRICS có thêm thành viên mới không chỉ là mở rộng câu lạc bộ, mà đây còn là một liên minh mở rộng cho phép vạch lại mô hình tài trợ phát triển của các nước mới trỗi dậy, thống trị các thị trường dầu khí và nguyên liệu thiết yếu trong quá trình chuyển đổi năng lượng.

Các vương quốc Ả Rập : Những ông chủ ngân hàng mới

Và trong tầm nhìn này, Trung Quốc sẽ là bên hưởng lợi trước tiên. Trang mạng La Tribune (25/08/2023) nhận định việc mở rộng nhóm cho phép Trung Quốc tăng tốc dự án Những Con đường Tơ lụa Mới (BRI), được khởi động từ năm 2013, liên quan đến gần 70 nước, đông đến khoảng 4,4 tỷ dân, và chiếm đến khoảng 40% GDP toàn cầu, nhưng bị đình trệ vì đại dịch Covid-19.

Như vậy, BRICS có thể huy động thêm được nguồn vốn cho ngân hàng phát triển của nhóm – New Development Bank (NDB), được thành lập năm 2014 – để có thể tài trợ các dự án đầu tư cho các nước mới trỗi dậy mà không cần các khoản vay có điều kiện từ Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) và Ngân hàng Thế giới (World Bank – WB).

Kinh tế gia Alexandre Kateb, chủ tịch Văn phòng tư vấn The Multipolarity Report, trên đài truyền hình tư nhân BFMTV, nhấn mạnh việc mở rộng BRICS cũng có nghĩa là phi đô la hóa:

« Đúng là phi đô la hóa và phát triển một đồng tiền trao đổi thay thế như nhân dân tệ chẳng hạn sẽ đi cùng với việc mở rộng nhóm. Ở đây thật sự có một lô-gic kết nối hai khía cạnh này với nhau. Theo tôi, điều này thể hiện rõ qua việc kết nạp hai nước Ả Rập Xê Út và Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất, bởi vì đây là những nước có thể tài trợ cho một hệ thống tài chính mới dựa trên đồng tiền của BRICS hay một đơn vị tiền tệ dự trữ nào đó mà đồng tiền này được ấn định theo bản vị vàng hay dầu hỏa. »

Về điểm này, nhà nghiên cứu thuộc IRIS, trên đài RFI lưu ý thêm rằng *« ngân hàng NDB của BRICS vốn đang thiếu nguồn tài chính, bỗng nhiên có thêm hai chủ ngân hàng, giờ có thể cấp vốn cho các nước phương Nam nào có nhu cầu. Cho đến hiện tại, Trung Quốc là bên giữ vai trò này, tất cả các nước đều tỏ ra nghi ngại về ảnh hưởng quá lớn của Trung Quốc ở trong nhóm. Do vậy, sự có mặt của hai nước Ả Rập là một sự tái cân bằng khá thú vị. »*

Liên minh BRICS và OPEC+ để thống lĩnh thị trường dầu lửa

Trong bối cảnh này, Nhà Trắng ra sức ngăn cản nhiều nước tham gia BRICS, khi cam kết giải ngân « khoảng 50 tỷ đô la tiền vay cho các nước có thu nhập trung bình và các nước nghèo », đồng thời mời gọi các nước đồng minh và đối tác tham gia đóng góp để nâng tổng số tiền hỗ trợ có sẵn là 200 tỷ đô la.

Liệu rằng Mỹ có thể cạnh tranh với Trung Quốc ? Câu trả lời là Khó, vì giới quan sát cảnh báo thêm rằng đại đa số các nước thành viên khối OPEC Mở rộng, nhóm các nước khai thác và xuất khẩu dầu hỏa, cũng sẽ sớm gia nhập nhóm BRICS. Sự hội nhập này sẽ mang lại cho nhóm một vị thế vượt trội trên các thị trường dầu khí.

La Tribune ước tính tổ chức OPEC+ được hội nhập vào BRICS có thể sẽ chiếm đến hơn 60% sản lượng khai thác và 40% khả năng tinh lọc vàng đen của thế giới. Trung Quốc và Ấn Độ là những khách hàng quan trọng của các nước Vùng Vịnh. Việc

bảo đảm nguồn cung dầu khí là mang tính sống còn cho nền kinh tế Trung Quốc, vốn dĩ một phần lớn nhập khẩu là để đáp ứng các nhu cầu trong nước.

Ông Alexandre Kateb nhận định, việc nhiều nước khai thác và xuất khẩu dầu hỏa gia nhập BRICS cho thấy rõ một mục tiêu chiến lược khác : Giảm bớt sự phụ thuộc vào đô la trong việc niêm yết giá dầu trên thị trường thế giới.

« Đây thực sự là chất xúc tác cho sự chuyển đổi này và vai trò của nhân dân tệ trong việc thanh toán các hợp đồng dầu mỏ. Quá trình đã được bắt đầu với việc Ả Rập Xê Út ký một thỏa thuận với Trung Quốc để thanh toán những hợp đồng xuất khẩu dầu lửa bằng nhân dân tệ. Rồi chuyển giao hàng khí hóa lỏng đầu tiên của Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất đến Trung Quốc cũng được trả bằng đồng nhân dân tệ.

Hơn nữa, chính hãng Total của Pháp là bên đưa ra sáng kiến giao dịch này. Và ngày nay chúng ta thấy rõ là có cả một phong trào nhằm thiết lập các giao dịch trong một khuôn khổ đa phương, nơi xuất phát cho ý tưởng về một loại tiền dự trữ cho BRICS, một loại đơn vị tiền tệ trao đổi đóng vai trò như là một đơn vị thanh toán cho tất cả các hoạt động giao dịch này và như vậy cũng sẽ cho phép gộp những nước khác mắc nợ Trung Quốc, cung cấp tài chính cho họ mà không dùng đến đồng đô la, như trường hợp của Argentina hiện nay ».

Châu Âu và sự phụ thuộc vào BRICS trong tương lai ?

Cuối cùng, trong lĩnh vực nguyên liệu, mức độ tập trung còn quan trọng hơn và trở nên mang tính chiến lược cho nhiều nước mới trỗi dậy muốn tận dụng quá trình chuyển đổi năng lượng để có thể tự mình phát triển các chuỗi công nghiệp thế giới và hưởng lợi các chuỗi giá trị cao như kế hoạch IRA của tổng thống Mỹ Biden trị giá 370 tỷ đô la, hay của kế hoạch của Liên Hiệp Châu Âu, 750 tỷ euro.

Những nước muốn tham gia, hay đã là thành viên, đều là những quốc gia giàu khoáng sản, nhất là những nguồn đất hiếm như nickel, cobalt, platine hay palladium... Trọng lượng của những nước này (Nga, Indonesia, Cộng hòa Congo, Nam Phi, hay Trung Quốc...) trong lĩnh vực dầu khí và nguyên nhiên liệu, cũng như trữ lượng của chúng có khả năng thúc đẩy sự hội tụ lợi ích giữa nhà sản xuất và người tiêu dùng trong nhóm BRICS trong tương lai.

Điều này có nguy cơ làm thay đổi cấu hình hiện tại của thị trường quốc tế và các chuỗi cung ứng. Đó cũng là những gì đã xảy ra cho dầu lửa và khí đốt khi chiến tranh Nga – Ukraina nổ ra, qua việc phát triển khai thác mỏ tại lục địa châu Phi.

Nếu như Hoa Kỳ vẫn có thể trông cậy vào nguồn khai thác và sản xuất dầu khí ở trong nước và trong một chừng mực nào đó là các loại nguyên liệu hiếm từ Canada, rõ ràng là việc BRICS mở rộng nhưng dưới sự ảnh hưởng của Nga và Trung Quốc có thể làm suy yếu Liên Hiệp Châu Âu. Khu vực này có nguy cơ bị lệ thuộc nhiều vào nguồn cung dầu lửa từ nhiều nước thành viên tương lai của BRICS, chủ yếu ở vùng Trung – Cận Đông và châu Phi.

[Thượng đỉnh BRICS : Mạnh mẽ một trật tự thế giới mới phi phương Tây](#)

Đăng ngày: 22/08/2023 - 16:46

Capture à partir de : [RFI](#)

Hội nghị thượng đỉnh nhóm các nền kinh tế mới nổi BRICS, mở ra tại Johannesburg, Nam Phi từ ngày thứ 22 đến 24/08/2023 là sự kiện được dư luận quốc tế quan tâm đặc biệt, trong bối cảnh tình hình địa chính trị trên thế giới có nhiều biến động. Thượng đỉnh BRICS được các báo Pháp ra hôm nay dành nhiều bài khai thác ở các góc độ khác nhau.

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình (T) và tổng thống Nam Phi Cyril Ramaphosa trong lễ khai mạc thượng đỉnh BRICS, Pretoria, Nam Phi, ngày 22/08/2023. REUTERS - ALET PRETORIUS

Nếu như nhật báo Le Figaro tập trung vào khía cạnh Trung Quốc và Nga muốn biến BRICS thành một mặt trận chống phương Tây thì Les Echos quan tâm đến việc mở rộng của nhóm nước hiện vẫn chỉ có 5 thành viên chính thức :Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc, Nam Phi. La Croix cũng như Le Monde nhìn vào một hồ sơ chính của thượng đỉnh là tìm cách hạn chế sử dụng cũng như sự chi phối của đồng đô la Mỹ.

Trang quốc tế của Le Figaro có bài : « Nga và Trung Quốc muốn nâng tầm BRICS đối chọi với phương Tây ». Tờ báo nhận thấy tại hội nghị thượng đỉnh Johannesburg, Bắc Kinh và Matxcova đang tìm cách khai thác nổi bất bình của các nước Nam bán cầu để tính toán cho ý đồ riêng của họ. Theo Le Figaro, Nga -Trung đang đoàn kết trong cuộc đối đầu kịch liệt với phương Tây, lần này đều quyết tâm tạo dựng tại BRICS hình hài của một không gian địa chính trị chống phương Tây. Cuộc chiến tranh tại Ukraina và sự gia tăng đối đầu càng là khiến hai nước mong muốn tìm kiếm các đồng minh ở những nước « Nam bán cầu », để tạo cảm giác họ cũng có thể gây dựng được một mặt trận cô lập phương Tây.

Tờ báo nhận xét : « *Sự hiện diện của chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tại hội nghị, cũng như của thủ tướng Ấn Độ, Narendra Modi, và tổng thống Brazil, Luiz Inacio Lula da Silva, minh chứng cho tầm quan trọng của sự kiện này. Ông Putin, do bị Tòa án Hình sự Quốc tế truy nã, đành hài lòng tham gia cuộc họp qua video. Tuy nhiên, tổng thống Nga coi đây là cơ hội để đánh bóng lại hình ảnh quốc tế của mình* », để chứng tỏ Nga đứng về những nước đại diện cho tương lai thế giới, đồng thời để mô tả phương Tây là một thế giới đang suy sụp.

Tuy nhiên theo tờ báo, mong muốn của Matxcova và Bắc Kinh không phải dễ dàng thực hiện được. Bởi vì dù năm quốc gia chủ chốt BRICS đều có cùng khát vọng thay đổi một trật tự thế giới đang ở dưới sự thống trị của phương Tây, thì cách tiếp cận của họ rất khác nhau.

Tờ báo phân tích : Cả Ấn Độ, Nam Phi và Brazil đều không muốn đối đầu trực tiếp Mỹ và châu Âu, ngay cả khi mối bất bình của họ rất mạnh mẽ. Tờ báo trích dẫn tổng thống Nam Phi Cyril Ramaphosa cho biết: “*Chúng tôi sẽ không cho phép mình bị lôi kéo vào cuộc cạnh tranh giữa các cường quốc thế giới, đất nước chúng tôi cam kết thực hiện chính sách không liên kết*”. Một yếu tố gây tê liệt quan trọng khác là Ấn Độ và Trung Quốc là những đối thủ địa chính trị lớn của nhau. Ấn Độ thực hiện chính sách đang phương, đa dạng, phát triển mối quan hệ chặt chẽ với Mỹ và các nước châu Âu để chống lại ảnh hưởng của Bắc Kinh.

Le Figaro cho thấy mục tiêu BRICS đặt ra ở thượng đỉnh Johannesburg này rất nhiều tham vọng. Mặc dù nhiều bất định, tổ chức chiếm 40% dân số và một phần tư của cải thế giới này đang thu hút nhiều sự quan tâm về chính trị, kinh tế. Bằng chứng là năm chục nước đã cử đại diện tham dự thượng đỉnh và gần 40 quốc gia đã thông báo muốn gia nhập BRICS, trong đó 23 nước đã chính thức nộp đơn.

Tờ báo kết luận, « cơ n sôt BRICS đang có đó, Nga và Trung Quốc đã thành công, mặc dù kết quả khá mơ hồ, trong việc biến tổ chức thành cờ hiệu mang tính ý thức hệ cho một thế giới mới, phi phương Tây hóa. »

Bắt đầu từ phi đô la Mỹ

Một trong những chủ đề được báo chí nói nhiều đến tại thượng đỉnh Johannesburg là tham vọng « lật đổ », nếu có thể, hạn chế sự thống trị của đồng đô la Mỹ và hệ thống trừng phạt của phương Tây, bằng cách đẩy mạnh trao đổi buôn bán bằng các đồng tiền riêng của các nước.

Về chủ đề này, nhật báo Công Giáo La Croix chạy tựa chính trang nhất « BRICS, một liên minh chống đồng đô la ». Mục đích là nhằm lập lại trật tự kinh tế quốc tế mới, chống lại sự thống trị của đồng tiền Mỹ.

Theo La Croix, chiến lược phi đô la trong giao dịch buôn bán quốc tế không phải là mới. Ý tưởng này đã xuất hiện từ những năm 1970 khi thế giới nổ ra cuộc khủng hoảng dầu mỏ hay khủng hoảng tài chính năm 2008. Ở vào những thời điểm đó sự hạn chế của hệ thống kinh tế dựa trên tờ bạc xanh của Mỹ đã lộ rõ.

Tại sao lại có mong muốn cải tổ hệ thống tài chính quốc tế như vậy? Trước hết vì lý do độc lập về kinh tế. Vì đồng đô la là đồng tiền dự trữ chính của các ngân hàng trung ương trên thế giới nên chính sách tiền tệ do Cục Dự trữ Liên bang Hoa Kỳ thực hiện sẽ gây ra hệ quả cho toàn thế giới. Sau đó vì lý do địa chính trị. Bởi vì Hoa Kỳ đang ngày càng sử dụng sức mạnh vô đối của đồng đô la làm vũ khí. Nó đã trở thành một công cụ cho hầu hết các biện pháp trừng phạt đối với các nước thứ ba.

Việc sử dụng đồng đô la làm vũ khí đã gia tăng đáng kể kể từ khi Nga bắt đầu xâm lược Ukraina vào tháng 2 năm 2022, khi các nước G7 áp dụng chương trình trừng phạt chưa từng có đối với Nga. Vào đầu năm 2023, Nga, hơn 70 chương trình

trừng phạt của Mỹ ảnh hưởng đến 10.000 người và công ty trên toàn thế giới. Điều này chỉ thúc đẩy các chủ trương chống đồng đô la của các cường quốc mới trỗi dậy, để tìm cách tự bảo vệ mình khỏi các lệnh trừng phạt.

Tờ báo cho hay, đầu năm nay, Trung Quốc và Brazil, rồi Ấn Độ và Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất đã lần lượt ký các thỏa thuận trao đổi thương mại song phương bằng các đồng nội tệ của họ

La Croix kết luận : *« Về cơ bản, kêu gọi phi đô la hóa của BRICS trước hết nhằm đề xuất thoát khỏi mô hình phương Tây. Chiến lược này chủ yếu nhằm khẳng định tham vọng địa chính trị, xa hơn các vấn đề kinh tế. »*

Cũng trong hồ sơ thượng đỉnh BRICS, nhật báo La Croix có bài phỏng vấn giáo sư danh dự trường Khoa học Chính trị Paris (Sciences Po) Bertrand Badie nhận định, các nước BRIC đang tìm cách tạo các điều kiện cho sự xuất hiện một trật tự quốc tế mà ở đó sự thống trị của phương Tây sẽ không còn đóng vai trò trung tâm nữa.

Để đạt được mục tiêu đó, một trong những điều kiện đó là nhóm nước này sẽ phải mở rộng các thành viên. Đây cũng là một phần quan trọng của chương trình nghị sự tại thượng đỉnh lần này. Les Echos ghi nhận qua bài viết : *« Các nước BRICS định mở cửa cho các quốc gia mới »*. Trên thực tế, từ khi Nam Phi gia nhập năm 2010, BRICS chưa đón nhận thêm thành viên mới nào, dù các nước dự các kỳ họp của nhóm vẫn tăng dần đều. Theo tổng thống Nam Phi, tại thượng đỉnh lần này có hơn hai chục nước nộp đơn chính thức xin gia nhập tổ chức. Các ứng viên thuộc các khu vực địa lý rất đa dạng, từ châu Phi, Trung Đông , châu Á và châu Mỹ La tinh. Chuyên gia Prial Singh, thuộc viện nghiên cứu an ninh (ISS) được Les Echos trích dẫn giải thích : *« Từ khi Nga xâm lược Ukraina, tình hình địa chính trị thế giới rất căng thẳng, khiến các nước Nam bán cầu rất lo lắng, họ muốn phòng xa và họ chỉ có thể tìm được*

điều đó bằng cách hòa nhập vào một nhóm nước có trọng lượng và ảnh hưởng trên thế giới ».

Liên quan đến thời sự châu Á, trang quốc tế báo Le Monde có bài đáng chú ý mang tiêu đề : « *Bắc Kinh tiếp tục quân sự hóa các đảo trên Biển Đông* ».

Thông tin viên của Le Monde tại Thượng Hải, trở lại các hành vi của Trung Quốc trong vùng Biển Đông để cho thấy nước này đang cố gắng mở rộng kiểm soát vùng biển chiến lược này của Châu Á -Thái Bình Dương.

Theo le Monde, Trung Quốc đang cắm chân từng bước trên Biển Đông. Theo các hình ảnh vệ tinh của công ty Mỹ Planet Labs, Bắc Kinh đã bắt đầu xây dựng các hạ tầng cơ sở trên một hòn đảo nhỏ thuộc quần đảo Hoàng Sa, (quần đảo của Việt Nam bị Trung Quốc chiếm từ 1974). Ngoài một nhà máy xi măng, các hình ảnh cho thấy rõ giữa đảo là một đường băng. Theo Le Monde, việc xây dựng và quân sự hóa đảo trên Biển Đông của Trung Quốc đã bị phát hiện từ 2015 nhưng Bắc Kinh vẫn bí mật tiếp tục song song với các hành động công khai. Gần đây nhất là các hoạt động xây dựng tương tự trên đảo Tri Tôn thuộc quần đảo Trường Sa của Việt Nam được phát lộ từ năm 2020.

Bài viết ghi nhận, hiện tại Việt Nam không có phản ứng chính thức nào trước các hành động xác quyết chủ quyền kiểu như vậy của Trung Quốc tại Hoàng Sa hay Trường Sa. Hà Nội ở vào thế tế nhị, dù rất tha thiết gắn bó với chủ quyền lãnh thổ đất nước nhưng tiềm lực quân sự lại yếu kém hơn so với Bắc Kinh. Đặc biệt là kinh tế ngày càng bị lệ thuộc vào Trung Quốc. Việt Nam buộc phải theo đuổi chính sách ngoại giao thăng bằng.

Tờ báo nhận thấy trong khi Mỹ thất bại trong việc ngăn chặn hành động quân sự hóa Biển Đông của Trung Quốc, chiến lược cật sức mạnh của Bắc Kinh đã đẩy các quốc gia trong khu vực đến gần Washington hơn. Đó là trường hợp của Philippines

dưới thời tổng thống Marcos Jr và gần đây, Hàn Quốc, Nhật Bản đã gác lại những khác biệt lịch sử để đến với nhau dưới sự bảo trợ của Washington với hy vọng đối phó với mối đe dọa đến từ Trung Quốc. Theo báo chí Mỹ, ông Joe Biden hôm 08/08 thông báo sẽ “sớm” đến thăm Việt Nam và hy vọng nâng quan hệ hai nước lên thành đối tác chiến lược.

Các cường quốc chạy đua lên mặt trăng

Một thời sự khác cũng được báo Pháp quan tâm nhiều. Đó là việc tàu thăm dò Luna-25 của Nga đã bị vỡ tan khi hạ xuống Mặt trăng hôm Chủ nhật 20/08/2023, Đây là một thất bại lớn của Nga sau những nỗ lực trở lại chinh phục Mặt trăng sau 47 năm vắng bóng.

Nhật báo Le Figaro nhân sự kiện này đề cập đến « *Cuộc chạy đua toàn cầu trong cuộc chinh phục Mặt trăng* », tựa trang nhất của tờ báo. Tờ báo nhận thấy, hàng loạt các cường quốc giờ đều nhắm tới Mặt trăng. Mỹ và Trung Quốc đang lao vào cuộc chạy đua để đưa người lên Mặt trăng trước.

Về sự kiện tàu Luna 25, tờ báo nhấn mạnh thất bại lần này của Nga có thể sẽ đề nặng lên các kế hoạch chinh phục Mặt trăng của Nga. Nên nhớ là trong những năm 1960-1970, chỉ có Liên Xô (chủ chốt là Nga) và Mỹ là hai cường quốc duy nhất có khả năng chinh phục vũ trụ. Gần đây, nhiều nước cũng có tham vọng trong lĩnh vực này như Ấn Độ, Nhật Bản, Israel...nhưng giờ đây Trung Quốc đã thay thế Nga trong lĩnh vực này. Trong tương lai, Mỹ và Trung Quốc sẽ trở thành hai siêu cường trong lĩnh vực không gian. Trung Quốc có một mục tiêu rất rõ ràng, đặt chân lên Mặt trăng vào năm 2029 nhân dịp kỉ niệm 80 năm Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa. Kế hoạch đó rất có khả quan vì ba chương trình thăm dò lên Mặt trăng của Trung Quốc đều đã thành công.

Về phía Mỹ, sau thắng lợi trong cuộc đua lên mặt trăng năm 1969, Washington tiếp tục tham vọng của mình nhưng là cuộc đua với người khổng lồ châu Á. Le Figaro nhận định trong bài

viết có tựa đề : « *Mỹ muốn đặt chân trở lại lên Mặt trăng trước Trung Quốc* ». Để đạt mục tiêu này, Washington phải tăng ngân sách cho NASA, khởi động một loạt dự án có sự tham gia của các công ty tư nhân. Cuộc chạy đua không gian mới này sẽ diễn trong hai năm tới với chương trình đưa lên Mặt trăng tàu Artémis 2 có người vào năm 2024 và tiếp đó sẽ là Artemis 3 và 4 để xây dựng một trạm nghiên cứu cố định ngay trên Mặt trăng. Dường như các dự án của Mỹ đang bị chậm lại.

Trong một bài viết khác Le Figaro ghi nhận, « Trung Quốc từng bước khẳng định như là cường quốc không gian» với một loạt các chương trình tham vọng lớn. Le Figaro cho hay, năm 2022, một báo cáo của bộ Quốc Phòng Mỹ còn nhận định Trung Quốc có thể đuổi kịp Hoa Kỳ trong lĩnh vực không gian trước năm 2045. Như vậy, không gian đang trở thành đấu trường cạnh tranh mới giữa hai đối thủ lớn khác là Trung Quốc và Hoa Kỳ.

Ngân hàng của khối BRICS khai trương tại Thượng Hải

Đăng ngày: 21/07/2015 - 15:14

Capture à partir de : [RFI](#)

Ngày 21/07/2015, ngân hàng phát triển mới của các quốc gia có trong khối BRICS chính thức khai trương tại Thượng Hải. Cơ sở tài chính mới này ra đời nhằm giúp các nước có nền kinh tế đang trỗi dậy chủ động tìm nguồn vốn mà không bị lệ thuộc vào các định chế tài chính đa quốc gia vốn vẫn nằm trong vòng kiểm soát của Hoa Kỳ.

Tân chủ tịch Ngân hàng phát triển của nhóm BRICS Kundapur Vaman Kamath. Ảnh 21/07/2015. Reuters

Ngân hàng phát triển do 5 thành viên chủ chốt của khối BRICS là Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi sáng lập, có vốn ban đầu là 100 tỷ đô la.

Đặt trụ sở chính tại thủ phủ kinh tế của Trung Quốc, định chế tài chính mới của các nước có nền kinh tế đang trỗi dậy này sẽ cung cấp tài chính cho những dự án xây dựng hạ tầng cơ sở của tất cả các nước nào có nhu cầu.

Các nước trong khối BRICS chiếm 40% dân số thế giới và chiếm 1/5 tổng sản phẩm của toàn cầu.

Ngân hàng phát triển mới của BRICS do ông K.V Kamath người Ấn Độ làm chủ tịch trong nhiệm kỳ 5 năm. Ông là một chuyên gia tài chính đã từng làm việc tại Ngân hàng Phát triển Á châu (BAD).

Lễ khai trương ngân hàng mới của BRICS diễn ra sau hai tuần khối này họp hội nghị thượng đỉnh tại Nga dưới sự chủ trì của Tổng thống Vladimir Putin.

Với việc lập ra định chế tài chính của riêng mình, các nước khối BRICS muốn chen chân vào việc điều hành kinh tế thế giới chứ

chưa thể làm đảo lộn được hệ thống tài chính quốc tế hiện nay với hai trụ cột là Ngân hàng Thế giới và Quỹ tiền tệ Quốc tế.

BRICS: Đồng tiền chung thay đô la Mỹ, tham vọng thực hay ước vọng?

Đăng ngày: 24/08/2023 - 14:31

Capture à partir de : [RFI](#)

Theo chương trình của hội nghị thượng đỉnh BRICS, tại Johannesburg, một dự án tiền tệ chung sẽ cho phép các nước thành viên, Trung Quốc, Nga, Ấn Độ, Brazil và Nam Phi, giao dịch với nhau mà không cần thông qua đồng đô la vua sẽ ra đời. Mục tiêu còn là để tránh các trừng phạt tiền tệ từ Washington. Tham vọng thực tế hay đòn tuyên truyền ?

Toàn cảnh Hội nghị thượng đỉnh BRICS, tại trung tâm hội nghị Sandton Convention Centre tại Johannesburg, ngày 24/08/2023. AP - Marco Longari

Trung Quốc, Brazil, Ấn Độ, Nga và Nam Phi có điểm gì chung? Thoạt nhìn thì không có gì nhiều, ngoại trừ một quyết tâm: đấu tranh chống bá quyền Hoa Kỳ. Và có thể một ngày nào đó họ sẽ có một đồng tiền chung. Điều này nằm trong chương trình nghị sự của hội nghị thượng đỉnh Brics mở ra từ 22/08/2023 tại Johannesburg. Một đồng tiền chung sẽ cho phép họ thoát khỏi các biện pháp trừng phạt tiềm tàng của Mỹ, nhưng cũng thể hiện sự thống nhất trong nhóm có nhiều đặc điểm khác nhau.

Nhưng dự án có hiện thực không? France 24 tham khảo ý kiến của các chuyên gia.

Năm nước BRICS đặt ra cho mình một thách thức thiết lập hệ thống tiền tệ riêng chống lại người khổng lồ Mỹ, đang có vai trò không thay thế được trong hệ thống thanh toán tài chính toàn cầu kể từ khi kết thúc Thế chiến thứ hai và các thỏa thuận Bretton Woods (về vận hành hệ thống tài chính quốc tế sau Thế chiến thứ hai). Tháng 6 vừa qua, trong Hội nghị thượng đỉnh về Hiệp ước tài chính mới ở Paris, Tổng thống Brazil Luiz Inacio Lula da Silva đã công khai chỉ trích chính sách bá quyền của Mỹ đối với các hiệp định thương mại và đề xuất tạo ra một loại tiền tệ cho nhóm BRICS, theo mô hình đồng Euro.

Alexandre Kateb, nhà kinh tế học và chủ tịch cơ quan tư vấn tài chính The Multipolarity Report giải thích: *“Khi bạn muốn đổi đồng rúp lấy đồng real của Brazil, bạn phải thông qua đồng đô la, thông qua các ngân hàng Mỹ. Việc thoát khỏi đồng đô la là một thách thức sống còn đối với những nước nằm ở ngoại vi hệ thống tiền tệ quốc tế”*.

Ý tưởng về một đồng tiền chung dường như càng trở nên tham vọng hơn trong khuôn khổ nhóm nước có sức nặng kinh tế đáng kể này. BRICS chiếm tỷ trọng 1/4 GDP thế giới và 42% dân số thế giới. Thương mại giữa Trung Quốc và Nga bùng nổ; Bắc Kinh cũng là khách hàng số một của xuất khẩu Brazil.

Nhưng nói đồng tiền chung không có nghĩa là đồng tiền duy nhất. Dự án của BRICS không có tham vọng như đồng euro. Julien Vercueil, nhà kinh tế và giảng viên tại Viện nghiên cứu Văn minh phương Đông Pháp (Inalco), nhấn mạnh đó chỉ là, *“một đồng tiền chung song song với đồng tiền các quốc gia và tạo điều kiện bù lại sự mất cân bằng thương mại giữa các quốc gia sử dụng nó”*.

Alexandre Kateb giải thích thêm : *“Các cá nhân sẽ không thể sử dụng loại tiền tệ này, nhưng nó sẽ dùng trong các giao dịch,*

cho phép các quốc gia này tiến hành các trao đổi thương mại của họ ”.

Đường nét mờ nhạt

Nếu nguyên tắc có vẻ được xác định thì đường nét của dự án vẫn còn mờ nhạt. Agathe Demarais, chuyên gia về địa chính trị, tác giả cuốn sách “Backfire” bàn về tác động của các biện pháp trừng phạt kinh tế, không che giấu sự hoài nghi của mình trước những cái mà bà đánh giá chỉ là biểu tượng. *“Hiện tại chúng ta mới ở giai đoạn những tuyên bố chính trị. Theo quan điểm của tôi, một đồng tiền riêng của BRICS là vô nghĩa. Nếu bạn muốn có một nền kinh tế tiền tệ thống nhất, bạn phải có hoàn cảnh thuế khóa và kinh tế gần như tương đồng với nhau, thế nhưng các nước BRICS hoàn toàn khác nhau. Theo tôi như thế là phi thực tế.”*

Sự khác biệt về kinh tế và chính trị giữa các nước BRICS là rất lớn. Thật khó để tưởng tượng một cấu trúc hài hòa giữa Trung Quốc, Nga, các chính quyền độc tài, với Brazil, Ấn Độ và Nam Phi, các nước có văn hóa dân chủ, vẫn theo đuổi quan hệ thương mại yên bình với phương Tây.

Trung Quốc cầm cương

Trong số các nước BRICS, Trung Quốc, do có vị thế là cường quốc thế giới, có thể sẽ cầm cương đồng tiền chung, mặc dù hệ thống tiền tệ của nước này vẫn bị Nhà Nước kiểm soát rất chặt. Phần lớn chi phí điều chỉnh và điều phối đồng tiền chung sẽ đè nặng lên Trung Quốc.

Điều gì sẽ xảy ra trong trường hợp khủng hoảng nợ của các quốc gia thành viên? Ai sẽ đóng vai trò này người cho vay, và trong những điều kiện nào ở kịch bản này?

Còn rất nhiều câu hỏi không có câu trả lời khi đề cập đến áp dụng cụ thể. Để một loại tiền tệ chung có thể vận hành, cần có sự nhiệt tình đồng thuận của những tác nhân thương mại

chính, đó là các doanh nghiệp. Liệu họ có sẵn sàng từ bỏ đồng đô la không?

Agathe Demarais lưu ý: *"Có một khoảng cách giữa ý chí chính trị của chính phủ và ý chí của các công ty. Ở Ấn Độ hoặc Brazil, các công ty được tự do làm những gì họ muốn. Rất phức tạp khi yêu cầu họ thay đổi quy trình của họ, để khai vào một mẫu đơn mới với ngân hàng... về phương diện chuẩn bị, việc này không thể thực hiện được trong thời gian ngắn."*

Thách thức của trừng phạt Mỹ

Dù áp dụng thực tế của tham vọng như vậy vẫn chưa có được nhưng động cơ của các nước BRICS đã định hình rõ và được lý giải bằng bối cảnh địa chính trị ngày càng căng thẳng. Trước các trừng phạt của Mỹ, các nước mới nổi đã nhận thức được họ rất yếu nên dễ bị tác động.

Theo ông Alexandre Kateb, đường ranh đở đã bị vượt qua với cuộc chiến ở Ukraina và các biện pháp trừng phạt tài chính chưa từng có đối với Nga. *"Việc phong tỏa tài sản của ngân hàng trung ương Nga là một bước ngoặt: Đây là lần đầu tiên một quốc gia bị tước chủ quyền tiền tệ. Hoa Kỳ và G7 đã vượt qua một ngưỡng mới."*

Ngay cả trước cuộc xâm lược Ukraina, phương Tây đã nhiều lần chứng tỏ khả năng cản trở kinh tế khi đối phó với các đối thủ của họ. Agedit Demarais đánh giá thời điểm quan trọng đầu tiên bắt nguồn từ năm 2012, khi Iran bị loại khỏi hệ thống Swift, hệ thống cho phép thực hiện chuyển khoản ngân hàng. *"Rồi đến năm 2014, có những lệnh trừng phạt Nga, một đối tác kinh tế lớn của phương Tây. Và cuối cùng, vào năm 2018, cuộc chiến thương mại giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc bắt đầu và các biện pháp nhằm hạn chế xuất khẩu chất bán dẫn."*

Trong bối cảnh thế giới biến động mà ở đó đồng đô la có thể đóng vai trò là vũ khí kinh tế phục vụ lợi ích của phương Tây, các nước mới nổi đang tìm cách thoát ra. Vậy đồng đô la đã hết

thời làm bá chủ ? Không quá nhanh. “Nếu nhìn vào số liệu thống kê, chúng ta chắc chắn thấy đồng nhân dân tệ tăng giá kể từ tháng 2 năm 2022 khi nổ ra cuộc xâm lược Ukraina, vì Nga giao dịch với Trung Quốc bằng đồng nhân dân tệ. Nhưng ngày nay, chúng ta không thấy sự bùng nổ của các loại tiền khác ngoài đồng đô la hay đồng euro. Hệ thống tài chính quốc tế không có đường nhánh nào có thể tránh được Hoa Kỳ”, Agathe Demarais lưu ý.

Julien Vercueil bổ sung thêm: “Việc các nước châu Á đang tăng trưởng nhanh hơn Hoa Kỳ nhất thiết kéo theo khả năng giao dịch bằng đô la ít hơn. Nhưng người ta nhận thấy rằng nhu cầu toàn cầu về đô la vẫn rất mạnh, ngay các nước BRICS: Rõ ràng toàn bộ hệ thống tiền tệ quốc tế đã tạo cấu trúc xung quanh đồng đô la như một loại tiền tệ thống trị, và không ai, kể cả Trung Quốc, quốc gia vẫn buôn bán rất nhiều với Hoa Kỳ, cũng không có lợi khi đồng đô la sụp đổ. ”

(Theo france24.com)

Nhóm BRICS kết nạp thêm 6 thành viên mới

Đăng ngày: 24/08/2023 - 15:28

Capture à partir de : [RFI](#)

Nhân ngày cuối cùng của thượng đỉnh 5 cường quốc đang trỗi dậy (gồm Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc, Nam Phi), hôm nay 24/08/2023, tại Johannesburg, nhóm BRICS đã quyết định kết nạp thêm 6 thành viên mới, gồm Iran, Argentina, Ai Cập, Ethiopia, Ả Rập Xê Út và Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất, kể từ năm tới 2024.

Ngoại trưởng Ả Rập Xê Út, Faisal bin Farhan Al Saud, dự thượng đỉnh BRICS, tại Johannesburg, Nam Phi ngày 24/08/2023. AP - Marco Longari

Theo AFP, trong buổi họp báo chung với các lãnh đạo BRICS, tổng thống nước chủ nhà Nam Phi Cyril Ramaphosa thông báo *“Việc gia nhập sẽ chính thức có hiệu lực từ ngày 01/01/2024”*. Nguyên thủ Nam Phi khẳng định *“BRICS bắt đầu một chương mới với thượng đỉnh này”*. Ngoại trưởng Nam Phi Naledi Pandor cho biết nhóm 5 nước *“đã thông qua một tài liệu xác định các đường hướng chung, các nguyên tắc và tiến trình xem xét đề nghị gia nhập của những nước muốn trở thành thành viên BRICS”*.

Vấn đề kết nạp các thành viên mới đã là một chủ đề trung tâm của thượng đỉnh lần thứ 15 của BRICS, khai mạc hôm thứ Ba 22/08. Hôm qua, nhiều đàm phán kín đã diễn ra để bàn về việc kết nạp. Tổng cộng có đến 40 nước muốn gia nhập nhóm 5 cường quốc mới trỗi dậy, với tổng trọng lượng GDP chiếm khoảng một phần tư toàn cầu, và 42% dân số thế giới.

Trung Quốc, chiếm đến 70% GDP toàn khối, ủng hộ mạnh mẽ việc mở rộng BRICS. Tuy nhiên, Ấn Độ, một đầu máy kinh tế khác của nhóm, lo ngại tham vọng của nước láng giềng, tỏ ra dè dặt hơn nhiều. New Delhi không đưa ra quan điểm về vấn đề này vào lúc khai mạc thượng đỉnh, nhưng rút cuộc đã chấp

nhận ủng hộ về nguyên tắc việc mở rộng nhóm cho các thành viên mới.

Tại thượng đỉnh lần này, BRICS tái khẳng định lập trường “*không liên kết*” của nhóm. Hôm 22/08 vừa qua, Hoa Kỳ cũng tuyên bố không coi BRICS là một “*đối thủ địa chính trị*” tương lai, và bảo đảm muốn duy trì “*các quan hệ mật thiết*” với Brazil, Ấn Độ và Nam Phi, ba thành viên BRICS.

[Chia rẽ trong BRICS tái xuất hiện trước khi bàn về sự bành trướng](#)

23/08/2023

Reuters

Capture à partir de :[VOA](#)

Tổng thống Nga Vladimir Putin phát biểu trực tuyến tại hội nghị thượng đỉnh BRICS ngày 22/8/2023 ở Johannesburg, Nam Phi.

Các nhà lãnh đạo BRICS họp vào ngày 22/8 để vạch ra lộ trình tương lai của khối các quốc gia đang phát triển nhưng sự chia rẽ lại xuất hiện trước một cuộc tranh luận gay gắt về khả năng mở rộng của nhóm nhằm tăng cường ảnh hưởng toàn cầu.

Căng thẳng gia tăng sau cuộc chiến Ukraine và sự đối đầu Mỹ-Trung ngày càng tăng đã thúc đẩy Trung Quốc và Nga tìm cách củng cố BRICS.

Họ đang tìm cách sử dụng hội nghị thượng đỉnh ngày 22-24 tháng 8 tại Johannesburg để củng cố nhóm - gồm Trung Quốc, Nga, Nam Phi, Brazil và Ấn Độ - trở thành đối trọng với sự thống trị của phương Tây trong các định chế toàn cầu.

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình nói trong bài phát biểu tại diễn đàn kinh doanh BRICS: “Ngay bây giờ, những thay đổi trên thế giới, ở thời đại chúng ta và trong lịch sử đang diễn ra

theo những cách chưa từng có trước đây, đưa xã hội loài người đến một thời điểm quan trọng”.

“Tiến trình lịch sử sẽ được định hình bởi những lựa chọn của chúng ta.”

Ông Tập không dự diễn đàn kinh doanh BRICS, bất chấp sự hiện diện của người đồng cấp Cyril Ramaphosa của Nam Phi, Tổng thống Brazil Luiz Inacio Lula da Silva và Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi.

Phát biểu của ông được Bộ trưởng Thương mại Trung Quốc Vương Văn Đào chuyển tải, và vẫn chưa rõ tại sao ông Tập, người có cuộc gặp với chủ nhà Ramaphosa trước đó trong ngày, lại không tham dự sự kiện này.

Những bình luận từ ông Lula của Brazil chỉ ra sự khác biệt về tầm nhìn trong khối. Các nhà phân tích chính trị cho rằng BRICS từ lâu đã phải vật lộn để hình thành một quan điểm mạch lạc về vai trò của mình trong trật tự toàn cầu.

Ông Lula của Brazil ngày 22/8 nói trong một buổi phát sóng trên mạng xã hội từ Johannesburg: “Chúng tôi không muốn trở thành đối trọng với G7, G20 hay Hoa Kỳ.” “Chúng tôi chỉ muốn tự tổ chức mình.”

Ngoài vấn đề mở rộng, việc thúc đẩy sử dụng đồng nội tệ của các quốc gia thành viên trong các giao dịch thương mại và tài chính nhằm giảm bớt sự phụ thuộc vào đồng đô la Mỹ cũng nằm trong chương trình nghị sự của hội nghị thượng đỉnh BRICS.

“Quá trình phi đô la hóa quan hệ kinh tế của chúng ta một cách khách quan, không thể đảo ngược đang đạt được đà tiến”, ông Putin nói trong một tuyên bố được ghi hình trước.

Nền kinh tế Nga đang vật lộn với các chế tài của phương Tây liên quan đến cuộc chiến của Moscow ở Ukraine. Ông Putin đang bị truy nã theo trát bắt quốc tế vì bị cáo buộc tội ác chiến

tranh ở Ukraine và đang được đại diện tại hội nghị thượng đỉnh bởi Ngoại trưởng Sergei Lavrov.

Nước chủ nhà Nam Phi cho biết sẽ không có cuộc thảo luận nào về đồng tiền chung BRICS, một ý tưởng được Brazil đưa ra như một giải pháp thay thế cho sự phụ thuộc vào đồng đô la.

Điểm tranh cãi

BRICS vẫn là một nhóm không đồng nhất, từ Trung Quốc, nền kinh tế lớn thứ hai thế giới, đến Nam Phi, một quốc gia tương đối nhỏ nhưng vẫn là nền kinh tế phát triển nhất châu Phi.

Nga muốn cho phương Tây thấy rằng họ vẫn còn bần bè nhưng Ấn Độ ngày càng vươn ra phương Tây, cũng như Brazil dưới thời lãnh đạo mới.

Ấn Độ và Trung Quốc cũng thường xuyên xảy ra xung đột dọc biên giới tranh chấp, làm tăng thêm thách thức cho việc ra quyết định trong một nhóm dựa trên sự đồng thuận.

Phát biểu với các phóng viên ở Washington ngày 22/8, cố vấn an ninh quốc gia Tòa Bạch Ốc Jake Sullivan cho biết ông không thấy BRICS trở thành đối thủ địa chính trị của Mỹ.

Ông nói: “Đây là một tập hợp rất đa dạng các quốc gia...có quan điểm khác nhau về các vấn đề quan trọng”.

Việc mở rộng từ lâu đã là mục tiêu của Trung Quốc. Nước này hy vọng rằng việc mở rộng số lượng thành viên sẽ tạo thêm ảnh hưởng cho một nhóm vốn là nơi sinh sống của khoảng 40% dân số thế giới và chiếm 1/4 tổng sản phẩm quốc nội toàn cầu.

Nga cũng mong muốn mở rộng thành viên trong khi Tổng thống Nam Phi Ramaphosa lên tiếng ủng hộ ý tưởng này tại cuộc gặp với ông Tập.

Các nhà lãnh đạo BRICS tổ chức một cuộc họp nhỏ và ăn tối vào ngày 22/8, nơi họ có thể thảo luận về khuôn khổ và tiêu chí để kết nạp các quốc gia mới.

Ngoại trưởng Vinay Kwatra ngày 21/8 nói rằng Ấn Độ, vốn cảnh giác trước sự thống trị của Trung Quốc và đã cảnh báo không nên mở rộng nhanh chóng, có “ý định tích cực và tư duy cởi mở”. Trong khi đó, Brazil lo ngại rằng việc mở rộng BRICS sẽ làm suy yếu ảnh hưởng của nước này, mặc dù hôm 22/8 Tổng thống Brazil đã nhắc lại mong muốn được thấy nước láng giềng Argentina gia nhập khối.

Một nguồn tin chính phủ Argentina liên quan tới các cuộc đàm phán để Argentina gia nhập BRICS nói với Reuters rằng dự kiến sẽ không có thành viên mới nào được kết nạp vào khối trong hội nghị thượng đỉnh lần này.

Trong khi khả năng mở rộng BRICS vẫn còn chưa rõ ràng, cam kết của nhóm này trở thành nhà vô địch của thế giới đang phát triển và đưa ra một giải pháp thay thế cho trật tự thế giới do các quốc gia phương Tây giàu có thống trị đã tìm được sự đồng cảm.

Các quan chức Nam Phi cho biết hơn 40 quốc gia đã bày tỏ quan tâm đến việc gia nhập BRICS. Trong số đó, gần hai chục nước đã chính thức xin gia nhập, một số dự kiến sẽ cử phái đoàn đến Johannesburg lần này.

BRICS nhất trí mở rộng khối thế giới đang phát triển

24/08/2023

Reuters

Capture à partir de :[VOA](https://www.voa.com)

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tham dự phiên họp khoáng đại của hội nghị thượng đỉnh BRICS giữa lúc Tổng thống Nga Vladimir Putin đọc diễn văn trực tuyến tại Johannesburg, Nam Phi, ngày 23/8/2023.

Các nhà lãnh đạo khối BRICS gồm các nước đang phát triển hàng đầu nhất trí về cơ chế xem xét thành viên mới, Nam Phi cho biết ngày 23/8, mở đường cho hàng chục quốc gia muốn tham gia nhóm vốn cam kết là bảo vệ “ Nam toàn cầu.”

Thỏa thuận mở rộng có thể giúp mang lại ảnh hưởng toàn cầu cho BRICS - gồm Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi - vào thời điểm sự phân cực địa chính trị đang thúc đẩy các nỗ lực của Bắc Kinh và Moscow nhằm biến khối này thành một đối trọng khả thi với phương Tây.

“Chúng tôi đã đồng ý về vấn đề mở rộng”, Ngoại trưởng Nam Phi Naledi Pandor nói trên Ubuntu Radio, một đài do Bộ Ngoại giao Nam Phi điều hành, sau cuộc gặp của các nhà lãnh đạo BRICS tại hội nghị thượng đỉnh kéo dài ba ngày ở Nam Phi.

“Chúng tôi đã thông qua một tài liệu đặt ra các hướng dẫn và nguyên tắc, quy trình để xem xét các quốc gia mong muốn trở thành thành viên BRICS...Điều đó rất tích cực.”

Việc mở rộng BRICS đã đứng đầu chương trình nghị sự tại hội nghị thượng đỉnh diễn ra ở Johannesburg. Trong khi tất cả các thành viên BRICS đã công khai bày tỏ sự ủng hộ đối với việc phát triển khối, thì vẫn có sự chia rẽ giữa các nhà lãnh đạo về mức độ và tốc độ phát triển.

Các quốc gia thành viên của tổ chức này cũng có nền kinh tế có quy mô rất khác nhau và các chính phủ dường như thường có ít mục tiêu chính sách đối ngoại chung, làm phức tạp thêm việc ra quyết định dựa trên sự đồng thuận.

Ví dụ, nền kinh tế Trung Quốc lớn hơn 40 lần so với Nam Phi, quốc gia phát triển nhất châu Phi.

Bà Pandor không đưa ra thông tin chi tiết về khung tiêu chí để xem xét ứng cử viên, chỉ nói rằng các nhà lãnh đạo khối sẽ đưa

ra thông báo về việc mở rộng trước khi hội nghị thượng đỉnh kết thúc vào ngày 24/8.

Vô địch của thế giới đang phát triển

Các quan chức Nam Phi cho biết hơn 40 quốc gia đã bày tỏ sự quan tâm đến việc gia nhập BRICS và 22 quốc gia đã chính thức yêu cầu được kết nạp.

Họ đại diện cho một nhóm ứng cử viên tiềm năng khác nhau - từ Iran đến Argentina - được thúc đẩy phần lớn bởi mong muốn cân bằng lại sân chơi toàn cầu mà họ cho là đang bất công với họ và bị thu hút bởi lời hứa của BRICS nhằm tái cân bằng trật tự toàn cầu.

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình, người từ lâu đã thúc đẩy việc mở rộng nhóm BRICS, nói: “Thế giới đang trải qua những thay đổi lớn, chia rẽ và tập hợp lại... thế giới đã bước vào một thời kỳ hỗn loạn và biến đổi mới”.

Ông nói tại hội nghị thượng đỉnh vào sáng ngày 23/8: “Phát triển là quyền không thể xâm phạm của tất cả các quốc gia. Đó không phải là đặc quyền dành riêng cho một số ít”.

Mặc dù là nơi sinh sống của khoảng 40% dân số thế giới và chiếm 1/4 GDP toàn cầu, tham vọng trở thành một chủ thể kinh tế và chính trị toàn cầu của khối BRICS từ lâu đã bị cản trở bởi sự chia rẽ nội bộ và thiếu tầm nhìn mạch lạc.

Nga, bị Hoa Kỳ và Châu Âu cô lập vì cuộc xâm lược Ukraine, rất muốn cho các cường quốc phương Tây thấy rằng họ vẫn còn bần bè.

Ngược lại, Brazil và Ấn Độ đều có mối quan hệ chặt chẽ hơn với phương Tây.

Tổng thống Brazil Luiz Inacio Lula da Silva hôm 22/8 đã bác bỏ ý tưởng khối nên tìm cách cạnh tranh với Hoa Kỳ và Nhóm bảy nền kinh tế giàu có G7.

Tuy nhiên, các động thái nhằm mở rộng khối và thúc đẩy Ngân hàng Phát triển Mới của khối này trở thành một giải pháp thay thế cho các tổ chức cho vay đa phương có uy tín đang gây ra một số lo ngại ở phương Tây.

Ông Werner Hoyer, người đứng đầu Ngân hàng Đầu tư Châu Âu, ngày 23/8 cảnh báo phương Tây rằng họ có nguy cơ mất niềm tin của “Nam toàn cầu”, trừ khi phương Tây khẩn trương tăng cường nỗ lực hỗ trợ các nước nghèo.

[Tham vọng mở rộng BRICS bộc lộ những mâu thuẫn trong nội bộ khối](#)

Đăng ngày: 22/08/2023 - 13:32

Capture à partir de :[RFI](#)

Dưới sự thúc đẩy của Trung Quốc, nhóm BRICS (Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi) mong muốn mở rộng, thu nạp thêm các nước từ nam bán cầu để có thêm sức mạnh, chống lại phương Tây. Câu trả lời sẽ được đưa ra tại hội nghị thượng đỉnh ở Johannesburg, Nam Phi từ ngày 22 đến 24/08.

Tuy nhiên, kế hoạch mở rộng này lại bộc lộ những mâu thuẫn trong nội bộ BRICS. RFI xin giới thiệu bài phân tích trên [The Economist](#) đăng ngày 18/08/2023.

1/ BRICS được thành lập như thế nào ?

Vào năm 2001, ngân hàng Goldman Sachs đã đề cập đến từ viết tắt BRIC trong một bài đăng, ám chỉ đến tiềm năng kinh tế của Brazil, Nga, Ấn Độ và Trung Quốc. Bốn quốc gia đã thực hiện ý tưởng này với hội nghị thượng đỉnh đầu tiên được tổ chức vào năm 2009. Một năm sau đó, Nam Phi đã được mời tham gia. Lúc đó, một số nhà phân tích lo ngại rằng BRICS có thể sớm cạnh tranh với khối G7. Tuy nhiên, trên thực tế, khối này đã nhanh chóng mất đà, BRICS đưa ra những thông cáo chống lại phương Tây, nhưng bị phương Tây phớt lờ.

Hội nghị lần thứ 15 của BRICS khai mạc ngày 22/08/2023 tại Johannesburg, Nam Phi. Tổng thống Nam Phi Cyril Ramaphosa tiếp đón thủ tướng Ấn Độ, tổng thống Brazil và chủ tịch Trung Quốc, riêng tổng thống Nga Vladimir Putin không đến tham dự, (vì Nam Phi là thành viên của Tòa án Hình sự Quốc tế, có nghĩa vụ thực hiện lệnh bắt giữ của tòa án đối với ông Putin).

2/ Vai trò của BRICS là gì ?

Khối BRICS tồn tại nhằm phục vụ một số chức năng, đầu tiên là nơi để các thành viên chỉ trích các tổ chức như Ngân Hàng Thế Giới IMF, Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc và thường là có lý do. Tại hội nghị các ngoại trưởng hồi tháng Sáu ở Cape Town, ngoại trưởng Ấn Độ Jaishankar đã đề cập đến “*sự tập trung quyền lực kinh tế khiến nhiều nước phải chịu sự chi phối của một vài quốc gia.*”

BRICS cũng có thể là “*nguồn uy tín*”, đặc biệt là đối với các thành viên gặp khó khăn, bị cô lập. Cựu tổng thống Brazil Jair Bolsonaro đã quay sang BRICS khi đồng minh của ông là Donald Trump phải rời Nhà Trắng. Hiện Nga đang cần BRICS

hơn bao giờ hết. Tại các cuộc họp ngoại trưởng, phóng viên đã cố hỏi đại sứ Nga tại Nam Phi về mục đích của khối đối với Nga, ông cầu nhàu trả lời “*để kết bạn nhiều hơn*”.

3/ Tại sao Trung Quốc lại muốn kết nạp thêm thành viên mới ?

Tại hội nghị Johannesburg, một trong những chủ đề thảo luận chính mà Bắc Kinh khởi xướng, là xem xét có nên mở rộng và làm sâu sắc quan hệ giữa các nước trong khối hay không. Bắc Kinh muốn kết nạp thêm nhiều quốc gia từ nam bán cầu, vì việc Mỹ tập hợp các đồng minh đã thúc đẩy Trung Quốc phản ứng tương tự, thông qua BRICS. Nếu nhìn từ phía Trung Quốc thì không có khối nào có thể đối trọng với G7. Tổ chức Hợp tác Thượng Hải “*quá là Á-Âu*”. G20 thì bị các nước thành viên phương Tây chi phối. Một quan chức Trung Quốc đã so sánh mong muốn của Bắc Kinh về một “*đại gia đình BRICS*” với “*một nhóm nhỏ*” các nước phương Tây.

Đây không phải là lần đầu tiên Bắc Kinh có ý định này, trước đó Trung Quốc đã thành công kết nạp Nam Phi. Kể từ đó, Trung Quốc đã nhiều lần nêu ý tưởng bổ sung thành viên, đặc biệt là sau khi Nga xâm lược Ukraina. Mặc dù các nước trong khối cho rằng các quyết định dựa trên sự đồng thuận, nhưng vai trò của Trung Quốc khó có thể bỏ qua. Vào năm 2022, Trung Quốc chiếm 69% tổng xuất nhập khẩu của các nước thành viên.

4/ Những nước nào có thể gia nhập BRICS ?

BRICS cho biết hơn 40 quốc gia đã bày tỏ quan tâm hoặc đăng ký muốn tham gia vào khối nhưng vẫn chưa công bố danh sách ứng viên chính thức. Tuy nhiên, The Economist đã dự đoán 18 quốc gia có thể là ứng viên. Đó là những nước ngày càng có lập trường chính trị quyết đoán hơn, như Ả Rập Xê Út và Các tiểu Vương quốc Ả rập Thống nhất. Tham gia vào BRICS giúp các nước này điều chỉnh lại quan hệ với Mỹ vốn là đồng minh lâu năm, và xích lại gần Trung Quốc hơn. Bangladesh và Indonesia, giống như Ấn Độ, những nền dân chủ đông dân, đã tuyên bố là “*không liên kết*” với nước nào, như vậy hai nước

này có thể muốn được bảo vệ trước các chỉ trích từ phương Tây trong hồ sơ nhân quyền. Argentina, Ethiopia, Mexico và Nigeria đều nằm trong số những quốc gia lớn nhất trên lục địa của họ.

Nếu cả 18 quốc gia đều được kết nạp vào BRICS thì sẽ rất khó tìm ra một từ viết tắt mới đại diện cho khối. Điều này sẽ làm tăng dân số của BRICS từ 3,2 tỷ (41 % dân số thế giới), lên thành 4,6 tỷ (58%), so với 10 % dân số thế giới của G7. Tỷ lệ GDP của các nước trong khối “đại BRICS” sẽ chiếm tới 34% tổng GDP toàn cầu, vẫn đứng sau G7, nhưng gấp đôi Liên Hiệp Châu Âu. Tuy nhiên, Trung Quốc vẫn sẽ là “sinh mệnh, linh hồn và ví tiền” của khối, chiếm 55% tổng GDP của 23 quốc gia (trong khi Mỹ chiếm 58% của G7).

5/ Muốn kết nạp thêm thành viên mới, nhưng BRICS lại bộc lộ những điểm yếu, bất đồng trong nội bộ khối ?

Trong nội bộ khối đang có nhiều điểm khác biệt, thậm chí là căng thẳng, chia rẽ. Các nước thành viên không đồng nhất như G7, mà có nhiều khác biệt về chính trị, kinh tế và quân sự. BRICS không có điều lệ hay tiêu chí chính thức nào để kết nạp thành viên.

Trước tiên là sự khác biệt về kinh tế. GDP bình quân đầu người của nước thành viên nghèo nhất, Ấn Độ, chỉ bằng một phần năm của Trung Quốc và Nga. Brazil là một trong những nhà xuất khẩu dầu lửa ròng (net), Nga là thành viên quan trọng của OPEC+, ba nước còn lại phụ thuộc vào nhập khẩu. Trung Quốc tích cực quản lý tỷ giá hối đoái của nhân dân tệ, bốn nước còn lại ít can thiệp hơn. Tổng thống Nga từng tuyên bố nghiên cứu về đồng tiền dự trữ chung của khối cách nay một năm nhưng đồng tiền này sẽ sụp đổ ngay nếu được lưu hành vì không thành viên nào chịu từ bỏ quyền lực mà Ngân Hàng Trung Ương của nước họ nắm giữ.

Ngân hàng Phát triển mới (NDB), được ví như Ngân Hàng Thế Giới thu nhỏ, thì lại có khởi đầu khá chậm chạp, tổng số tiền

cho vay từ năm 2015, chỉ bằng 1/3 số tiền mà Ngân Hàng Thế Giới cam kết cho vay chỉ riêng trong năm 2021. NDB chủ yếu cho vay bằng đô la Mỹ hoặc euro, trên thực tế đã làm suy yếu các tuyên bố của các thành viên : muốn làm giảm sức mạnh của đồng đô la.

6/ Sự khác biệt về chính trị của các nước thành viên phải chăng cũng là những bất cập khiến BRICS khó có thể vững mạnh ?

Theo *The Economist*, các nước thành viên cũng có khác biệt về mặt chính trị. Nga và Trung Quốc là những chế độ chuyên quyền coi thường các quyền tự do. Ngược lại, Brazil, Ấn Độ và Nam Phi là những nền dân chủ “ồn ào”, và có thể còn thiếu sót. Các nước dân chủ muốn tiếp tục là các nước “dao động”, quan tâm đến chính sách đối ngoại “không liên kết”, hơn là các nước chuyên quyền như Nga và Trung Quốc.

Ví dụ như Nam Phi, nước này đã tập trận chung cùng Nga và Trung Quốc nhân kỷ niệm 1 năm chiến tranh Ukraina khiến phương Tây phẫn nộ, nhưng Nam Phi vẫn thận trọng với phương Tây, thường tổ chức thao dượt với các nước NATO. Brazil duy trì nhiệt tình với BRICS nhưng vẫn muốn quan hệ tốt đẹp với phương Tây qua nguồn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) dồi dào. Ấn Độ vẫn mua vũ khí từ Nga nhưng đa dạng hoá quan hệ quân sự, mua vũ khí cả từ Mỹ và Pháp.

Chiến tranh Ukraina cũng đã tạo ra những rạn nứt về ngoại giao, khi Nga xâm lược Ukraina. Trong khi đó, BRICS lại thường nhấn mạnh đến việc tôn trọng chủ quyền, để đối lập với một phương Tây thường can thiệp vào chủ quyền của nước khác. Ba nước dân chủ cũng phải quan tâm đến dư luận, vì theo theo thăm dò, đa phần người dân không có thiện cảm với Trung Quốc.

Ngoài ra còn có những bất đồng quan điểm về việc mở rộng BRICS. Trung Quốc cảm thấy mạnh lên nếu BRICS được mở rộng, nhưng các nước khác thì lại thấy bị suy yếu đi. Nếu ngoại trưởng Brazil nhấn mạnh đến sự cần thiết phải bảo vệ “thương

hiệu” BRICS, thì Nam Phi muốn là quốc gia thành viên duy nhất từ châu Phi.

Ấn Độ thì coi các nước ứng viên gia nhập vào khối như Cuba và Belarus là nước Nga thu nhỏ, lặp lại quan điểm của Trung Quốc. Bởi vì New Delhi coi mình là đối thủ của Bắc Kinh cho vị trí lãnh đạo nam bán cầu. Ấn Độ không muốn đứng sau Trung Quốc để lôi kéo các nước đang phát triển, nhưng đồng thời cũng không muốn là kẻ phá hoại. Ấn Độ cũng muốn giữ quan hệ tốt đẹp với Trung Quốc về các liên kết kinh tế cũng như đường biên giới chung dài giữa hai nước. Do vậy, New Delhi sẽ thận trọng, thảo luận về tiêu chí kết nạp thành viên mới thay vì đơn giản là phát đồ uống chào mừng gia nhập.

[Thượng đỉnh BRICS lần thứ 15 : Một kỳ họp khiến phương Tây lo lắng](#)

Đăng ngày: 21/08/2023 - 15:33

Capture à partir de : [RFI](#)

Hiếm có khi nào một kỳ họp thượng đỉnh của BRICS được chăm chú theo dõi đến như thế. Nếu như Nga và Trung Quốc sẽ tìm cách mở rộng tầm ảnh hưởng trong kỳ họp, thì Mỹ và châu Âu lo lắng nhìn thấy một liên minh được hình thành, thách thức trật tự thế giới.

(Ảnh minh họa) - Tổng thống Nga Vladimir Putin (T), thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi (G) và chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tại thượng đỉnh BRICS ở Goa, Ấn Độ, ngày 16/10/2022.AP - Anupam Nath

Trong ba ngày 22-24/08/2023, các lãnh đạo khối kinh tế BRICS – Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi – họp thượng đỉnh tại Johannesburg, thành phố giàu có nhất của Nam Phi. Thượng đỉnh năm nay có một tầm vóc đặc biệt quan trọng : Hơn 40 quốc gia được mời dự họp, phần đông là các nước châu Phi và hơn 20 nước đã đệ đơn xin gia nhập nhóm.

Trong bối cảnh này, phải chăng một thể tương quan sức mạnh kinh tế - chính trị mới đang được hình thành nhằm phản đối một trật tự thế giới được xây dựng bởi phương Tây và cho phương Tây ? Đây chí ít là những gì giới lãnh đạo phương Tây cảm nhận vì một trong số những chủ đề nghị sự chính trong cuộc họp lần này theo như khẳng định từ tổng thống Nam Phi : Mở rộng cửa BRICS cho nhiều thành viên khác.

BRICS với 5 nước thành viên hiện chiếm $\frac{1}{4}$ GDP toàn cầu. Với sự hội nhập của nhiều nước thành viên mới, tổng sản phẩm nội địa của các nước gộp lại có thể chiếm đến 40% GDP thế giới. Như vậy, một khối kinh tế mới lớn hơn và quyền lực hơn sẽ ra đời, đe dọa thể thống trị của phương Tây, theo như nhận xét từ giáo sư Alexis Habiyaremye, trường College of Business and Economics, đại học Johannesburg, với hãng tin Mỹ AP. Đây cũng sẽ là một thắng lợi chính trị cho Nga và Trung Quốc nếu như kỳ họp kết thúc với việc đạt được một thỏa thuận mở rộng khối dù chỉ trên phương diện nguyên tắc.

Trong hồ sơ này, Hoa Kỳ lo lắng theo dõi các động thái Ả Rập Xê Út, đồng minh của Mỹ tại Trung Đông nhưng lại nằm trong số các nước xin gia nhập BRICS. Cựu đại sứ Ấn Độ tại Ả Rập Xê Út lưu ý là việc quốc gia sản xuất dầu hỏa hàng thứ hai trên thế giới tham gia vào một khối kinh tế cùng với Nga và Trung Quốc sẽ mang lại cho khối này tầm quan trọng đặc biệt.

Cuối cùng, một điểm khác biệt Washington phải theo dõi sát : Liệu rằng sau thượng đỉnh một hệ thống tài chính khác có được hình thành ? Những biện pháp trừng phạt của Mỹ và châu Âu nhắm vào Nga khiến nhiều nước mới trở dậy nghĩ rằng đã đến lúc phải thoát khỏi sự phụ thuộc vào đồng đô la.

Nếu như Nam Phi phản đối việc hình thành một đồng tiền chung của khối để cạnh tranh với đô la và khẳng định chủ đề này không nằm trong chương trình nghị sự, thì bên trong hậu trường Nga và Trung Quốc vận động để có một dạng đồng tiền giao dịch mới dựa trên giá trị vàng hay giá các loại nguyên liệu thô để có thể dùng trong trao đổi mậu dịch giữa nhiều nước khác nhau.

Những cuộc thảo luận tại thượng đỉnh BRICS về chủ đề này sẽ được Washington theo dõi sát sao vì Hoa Kỳ hiểu rõ rằng đây sẽ là những mầm mống đe dọa chấm dứt thế độc quyền của đồng đô la như là đồng tiền duy nhất cho dự trữ ngoại tệ. Tấn công vào vị thế này cũng chính là thách thức trật tự thế giới do Mỹ và phương Tây đặt ra. Điều này cũng có nghĩa là đưa Hoa Kỳ trở lại cấp độ ngang bằng với tất cả các nước khác.

Phải chăng câu nói mà Mỹ thường phát biểu mỗi khi bị phàn nàn : « *Đó là đồng tiền của chúng tôi, đây là vấn đề của bạn* » đã lỗi thời ? Trang mạng Mediapart kết luận, nếu tờ bạc xanh mất vị thế bá chủ, thì đồng đô la sẽ trở thành vấn đề của người Mỹ. Và đây có thể là điều diễn ra ở thượng đỉnh BRICS.

[BRICS khai mạc thượng đỉnh ở Nam Phi với tham vọng lập một trật tự thế giới mới](#)

Đăng ngày: 22/08/2023 - 13:04

Capture à partir de :[RFI](#)

Hôm nay, 22/08/2023, Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi - năm nước thành viên của nhóm BRICS họp thượng đỉnh lần thứ 15 tại Johannesburg, Nam Phi. Đây là cuộc họp đầu tiên của nhóm kể từ sau đại dịch Covid-19.

Chân dung nguyên thủ các quốc gia thuộc khối BRICS (Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc, Nam Phi). © Screengrab Brics website

Kỳ họp thượng đỉnh năm nay còn có sự tham dự của nguyên thủ và lãnh đạo chính phủ đến từ 40 quốc gia, chia sẻ cùng mối bận tâm với 5 nước nhóm BRICS, khi kêu gọi tái cân bằng chính trị và kinh tế trước một trật tự quốc tế mà họ đánh giá là do phương Tây thống trị.

Đặc phái viên đài RFI, Nicolas Falez, từ Johannesburg tóm tắt các mục tiêu của lãnh đạo năm nước thành viên nhóm BRICS trong kỳ thượng đỉnh 2023 :

Thông qua nhóm BRICS, Trung Quốc khẳng định tầm ảnh hưởng trong cuộc cạnh tranh căng thẳng với Mỹ. Chủ tịch Tập Cận Bình có thể phô trương các mối liên hệ của ông với các đối tác trong nhóm BRICS cũng như là với hàng chục nước khác, những nước mong muốn được gia nhập nhóm.

Với Nga, ngoài việc tìm kiếm nguồn hậu thuẫn, nước này muốn chứng tỏ rằng họ không bị cô lập bởi vì không nước nào trong nhóm BRICS lên án cuộc chiến xâm lược của Nga tại Ukraina. Nhưng thượng đỉnh năm nay diễn ra không có sự hiện diện của

Vladimir Putin vì ông là đối tượng truy nã của Tòa Án Hình Sự Quốc Tế.

Về phần Ấn Độ, cuộc họp thượng đỉnh năm nay là một minh họa rõ nét cho chính sách "đa liên kết" của mình. Thủ tướng Modi đã siết chặt hơn nữa các mối quan hệ với Mỹ và với Pháp qua các chuyến công du gần đây, và bây giờ lần này, tại Johannesburg, minh họa cho điều mà người ta gọi là phương Nam toàn cầu.

Tiếp đến là Nam Phi, nước chủ nhà tổ chức thượng đỉnh. Tổng thống Ramaphosa đã muốn biến cuộc họp này thành một điểm hẹn cho toàn châu lục khi mời hàng chục nước châu Phi.

Cuối cùng, Brazil hy vọng thấy hình thành đồng tiền của nhóm BRICS, có thể giúp các nước mới trỗi dậy bỏ qua được đồng đô la. Tổng thống Brazil Lula còn vận động cho một cuộc cải cách Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc.

Thượng đỉnh BRICS: Nga, Trung tìm cách giành ảnh hưởng đối với các nước đang phát triển

22/08/2023

AP

Capture à partir de :[VOA](https://www.voa.com)

Nam Phi chuẩn bị hội nghị thượng đỉnh BRICS 2023, tại Johannesburg.

Nga và Trung Quốc sẽ tìm cách giành nhiều quyền lợi kinh tế và chính trị hơn trong thế giới đang phát triển tại một hội nghị thượng đỉnh ở Nam Phi trong tuần này, khi một biện pháp chung từ Nga-Trung chống phương Tây dự kiến có thể trở nên gay gắt hơn bằng một động thái chính thức đưa Ả Rập Xê-út xích lại gần hơn.

Các nhà lãnh đạo từ khối kinh tế BRICS của Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi sẽ tổ chức cuộc họp ba ngày tại khu tài chính Sandton của Johannesburg. Sự tham dự của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình lần này nhấn mạnh vốn ngoại giao mà đất nước ông đã đầu tư vào khối này trong thời gian hơn một thập niên qua như một con đường cho tham vọng của Trung Quốc.

Tổng thống Nga Vladimir Putin sẽ xuất hiện trên đường truyền video vì chuyến đi của ông tới Nam Phi trở nên phức tạp bởi trát bắt giữ của Tòa Hình sự Quốc tế nhắm vào ông do cuộc chiến ở Ukraine. Tổng thống Brazil Luiz Inácio Lula da Silva, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và Tổng thống Nam Phi Cyril Ramaphosa sẽ có mặt tại hội nghị thượng đỉnh cùng với ông Tập.

Hội nghị thượng đỉnh chính diễn ra ngày 23/8 - và các cuộc họp bên lề vào ngày 22/8 và 24/8 - dự kiến sẽ đưa ra những lời kêu gọi chung về sự hợp tác nhiều hơn giữa các quốc gia ở Nam bán cầu trong bối cảnh sự bất mãn ngày càng tăng của họ trước sự thống trị của phương Tây đối với các định chế toàn cầu.

Đó là tâm lý mà Nga và Trung Quốc rất vui khi dựa vào. Các nhà lãnh đạo hoặc đại diện của hàng chục quốc gia đang phát triển khác sẽ tham dự các cuộc họp bên lề tại thành phố giàu có nhất châu Phi để chào đón ông Tập và Ngoại trưởng Nga Sergey Lavrov, người sẽ đại diện cho ông Putin.

Một mục chính sách cụ thể có ý nghĩa trực tiếp hơn sẽ được thảo luận và có thể được quyết định - đề nghị mở rộng khối BRICS, được thành lập vào năm 2009 bởi các quốc gia thị trường mới nổi là Brazil, Nga, Ấn Độ và Trung Quốc, và thêm Nam Phi vào năm sau.

Các quan chức Nam Phi cho biết Ả Rập Xê-út là một trong hơn 20 quốc gia đã chính thức nộp đơn xin gia nhập BRICS trong

một đợt mở rộng tiềm năng khác. Bất kỳ động thái nào hướng tới việc đưa nhà sản xuất dầu mỏ lớn thứ hai thế giới vào một khối kinh tế với Nga và Trung Quốc rõ ràng sẽ thu hút sự chú ý của Hoa Kỳ và các đồng minh trong một môi trường địa chính trị cực kỳ băng giá, và trong bối cảnh một động thái gần đây của Bắc Kinh nhằm gây ảnh hưởng ở Vịnh Ba Tư.

Ông Talmiz Ahmad, cựu đại sứ Ấn Độ tại Ả Rập Xê-út nói: “Nếu Ả Rập Xê-út gia nhập BRICS, điều đó sẽ mang lại tầm quan trọng đặc biệt cho khối này.”

Các nhà phân tích cho rằng ngay cả một thỏa thuận trên nguyên tắc mở rộng BRICS, vốn đã bao gồm một phần lớn các nền kinh tế lớn nhất của thế giới đang phát triển, là một chiến thắng về mặt đạo đức đối với tầm nhìn của Nga và Trung Quốc đối với khối này như một đối trọng với G7.

Cả hai nước đều ủng hộ việc bổ sung thêm nhiều quốc gia để củng cố một loại liên minh - ngay cả khi nó chỉ mang tính biểu tượng - trong bối cảnh xung đột kinh tế của Trung Quốc với Hoa Kỳ và sự đối đầu giống như Chiến tranh Lạnh của Nga với phương Tây vì cuộc chiến ở Ukraine.

Các quốc gia từ Argentina đến Algeria, Ai Cập, Iran, Indonesia và Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất đều đã chính thức nộp đơn tham gia cùng với Ả Rập Xê-út, và cũng có thể là thành viên mới.

Giáo sư Alexis Habiyaremye của Trường Kinh doanh và Kinh tế tại Đại học Johannesburg, nói: “Nếu một số nước trong số này được đưa vào, thì ‘bạn sẽ có một khối kinh tế lớn hơn và từ đó có ý nghĩa quyền lực’.

Trong khi Brazil, Ấn Độ và Nam Phi ít quan tâm đến việc mở rộng và thấy ảnh hưởng của họ bị giảm sút trong câu lạc bộ của thế giới đang phát triển hiện tại, thì vẫn có đà tiến cho khối này. Tuy nhiên, chưa có gì được quyết định và năm quốc gia trước tiên phải đồng ý về các tiêu chuẩn mà các thành viên mới

cần đáp ứng. Đó là chương trình nghị sự ở Johannesburg trong bối cảnh Bắc Kinh thúc đẩy.

“Việc mở rộng BRICS đã trở thành vấn đề thịnh hành nhất hiện nay,” ông Chen Xiaodong, đại sứ Trung Quốc tại Nam Phi, nói. “Mở rộng là chìa khóa để tăng cường sức sống của (các) cơ chế BRICS. Tôi tin rằng hội nghị thượng đỉnh năm nay sẽ chứng kiến một bước tiến mới và vững chắc trên mặt trận này.”

Hoa Kỳ đã nhấn mạnh mối quan hệ song phương của mình với Nam Phi, Brazil và Ấn Độ trong nỗ lực bù đắp bất kỳ ảnh hưởng quá lớn nào của Nga và Trung Quốc bắt nguồn từ BRICS. Trong quá trình chuẩn bị cho hội nghị thượng đỉnh, Bộ Ngoại giao cho biết Hoa Kỳ đã “giao dịch sâu sắc với nhiều thành viên hàng đầu của hiệp hội BRICS.”

Liên hiệp châu Âu cũng sẽ theo dõi chặt chẽ các diễn biến ở Johannesburg, nhưng hầu như chỉ tập trung vào cuộc chiến ở Ukraine và nỗ lực không ngừng của EU nhằm thu hút sự lên án nhất quán từ thế giới đang phát triển đối với cuộc xâm lược của Nga, mà phần lớn các nước trong thế giới đang phát triển đã không làm như vậy cho đến nay.

Với việc ông Tập, ông Lula, ông Modi và bà Ramaphosa đến với nhau, phát ngôn viên của Ủy ban châu Âu Peter Stano cho biết EU đang kêu gọi họ tận dụng thời điểm này để duy trì luật pháp quốc tế.

Ông Stano nói: “Chúng tôi mong đợi sự đóng góp của họ để khiến ông Putin chấm dứt hành vi bất hợp pháp, gây bất ổn.”

Nếu theo đúng tinh thần cuộc họp của các ngoại trưởng BRICS tại Cape Town vào tháng 6, tiền thân của hội nghị thượng đỉnh chính, thì sẽ không có sự chỉ trích công khai nào nhắm vào Nga hoặc ông Putin về cuộc chiến. Một cuộc biểu tình theo kế hoạch của Tổ chức Ân xá Quốc tế và Hiệp hội Ukraine ở Nam Phi bên ngoài Trung tâm Hội nghị Sandton có thể sẽ là sự lên án duy nhất được nghe.

Nga có thể coi hội nghị thượng đỉnh là một cơ hội để thúc đẩy một số lợi ích.

Bà Maria Snegovaya, thành viên cấp cao của Viện nghiên cứu về Chương trình Châu Âu, Nga và Âu Á tại Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế có trụ sở tại Washington, nói sau khi tạm dừng một thỏa thuận cho phép vận chuyển ngũ cốc ra khỏi Ukraine vào tháng trước, ông Putin có thể sử dụng cuộc họp BRICS để thông báo thêm các chuyến hàng ngũ cốc miễn phí của Nga tới các nước đang phát triển, như ông đã làm với một số quốc gia châu Phi.

Việc này sẽ cho phép ông Putin thể hiện “thiện chí” với thế giới đang phát triển, bà Snegovaya nói, đồng thời loại Ukraine ra khỏi quá trình này.

Phát ngôn viên Điện Kremlin Dmitry Peskov cho biết ông Putin sẽ “tham gia đầy đủ” vào hội nghị thượng đỉnh mặc dù xuất hiện trên một liên kết video và sẽ có bài phát biểu.

Điều cũng có khả năng được phát sóng thường xuyên trong ba ngày ở Johannesburg là sự nắm bắt của thế giới đang phát triển đối với các hệ thống tài chính toàn cầu hiện tại. Điều đó đã được sắp xếp hợp lý trong những tháng và tuần dẫn đến hội nghị thượng đỉnh thành một lời chỉ trích về sự thống trị của đồng đô la Mỹ với tư cách là tiền tệ thế giới cho thương mại quốc tế.

Các chuyên gia BRICS nhìn chung đều thống nhất trong việc chỉ ra những khó khăn mà khối gặp phải trong việc thực thi chính sách do các ưu tiên kinh tế và chính trị khác nhau của 5 quốc gia, cũng như căng thẳng và sự cạnh tranh giữa Trung Quốc và Ấn Độ.

Ông Cobus van Staden, nhà phân tích tại Dự án Nam Toàn cầu Trung Quốc, chuyên theo dõi sự tham gia của Trung Quốc trên khắp thế giới đang phát triển, cho biết việc tập trung vào

thương mại nhiều hơn bằng đồng nội tệ là điều mà tất cả những nước này có thể đạt được.

Ông thấy BRICS đang thúc đẩy việc rời xa đồng đô la trong thương mại khu vực ở một số nơi trên thế giới giống như cách ông thấy hội nghị thượng đỉnh này nói chung.

“Họ không cần phải đánh bại đồng đô la... và họ không cần phải đánh bại G7. Tất cả những gì họ đặc biệt muốn làm là đưa ra một giải pháp thay thế cho nó. Đây là trò chơi dài hơn.”

[Trước thềm thượng đỉnh BRICS, tổng thống Nam Phi xác định chiến lược đối ngoại](#)

Đăng ngày: 21/08/2023 - 11:31

Capture à partir de :[RFI](#)

Từ ngày 22-24/08/2023, thành phố Johannesburg tiếp đón nguyên thủ các nước Brazil, Trung Quốc, Ấn Độ và ngoại trưởng Nga cùng nhiều lãnh đạo chính phủ khối phương Nam toàn cầu đến dự thượng đỉnh BRICS. Hôm qua, 20/08/2023, tổng thống Nam Phi Cyril Ramaphosa, đã nêu rõ chiến lược đối ngoại của đất nước.

Tổng thống Nam Phi Cyril Ramaphosa, tại Prétoria, ngày 19/07/2023.via REUTERS - GCIS

Trong bài phát biểu được phát trực tiếp trên truyền hình, tổng thống Nam Phi tuyên bố sẽ « không để đất nước bị lôi kéo vào

một cuộc cạnh tranh giữa các cường quốc trên thế giới. Nam Phi cam kết đi theo đường lối không liên kết ».

Ông nhấn mạnh những lợi ích mà đất nước có được từ liên minh BRICS, đồng thời ủng hộ mở rộng khối trong bối cảnh « thế giới ngày càng phức tạp và bị chia rẽ do sự phân cực ngày càng lớn thành nhiều phe đối đầu ».

Từ Johannesburg, thông tin viên đài RFI, Claire Bargelès cho biết thêm :

« Tổng thống Nam Phi quay trở lại một trong số các hồ sơ chính sẽ nằm trong chương trình nghị sự của thượng đỉnh BRICS lần thứ 15 này, đó là vấn đề mở rộng nhóm với khả năng mở cửa cho nhiều nước khác.

Ông nói : "Hơn 20 nước từ khắp nơi trên thế giới đã chính thức nộp đơn xin gia nhập BRICS. Nam Phi ủng hộ tăng số thành viên. Một phiên bản mở rộng có thể sẽ đại diện một nhóm nước đa dạng hơn, với nhiều hệ thống chính trị khác nhau, và chia sẻ một khao khát chung : Thiết lập một trật tự thế giới cân bằng hơn."

Liên minh BRICS phần lớn vẫn do cường quốc Trung Quốc chi phối. Điều này ông Cyril Ramaphosa ý thức rất rõ, vì một chuyến thăm cấp Nhà nước của chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình được dự kiến vào thứ Ba này, trong lúc Bắc Kinh là đối tác thương mại hàng đầu của Pretoria.

Tổng thống Nam Phi nói tiếp : "Việc là thành viên của BRICS đã tạo ra nhiều cơ hội cho đất nước chúng ta. Điều đó cho phép nền kinh tế đất nước hình thành một đối tác chiến lược với Trung Quốc, nền kinh tế thứ hai của thế giới."

Nhưng bất chấp những mối liên hệ này, Cyril Ramaphosa cũng không quên các mối quan hệ thương mại sống còn với các nước phương Tây. Nhằm thể hiện chính sách cân bằng, trong bài diễn văn này, tổng thống Nam Phi cũng không quên nhắc lại rằng vào tháng 11/2023, đất nước của ông sẽ tổ chức thượng

đỉnh AGOA với sự hợp tác của Washington, cũng như một thượng đỉnh Nam Phi – Liên Hiệp Châu Âu từ đây vào cuối năm. »

Việt Nam sẽ dự thượng đỉnh BRICS, hướng tới nâng cấp quan hệ với Mỹ

17/08/2023

Capture à partir de :[VOA](#)

Các lãnh đạo BRICS tại hội nghị thượng đỉnh ở Johannesburg, Nam Phi, hồi tháng 6 năm 2018.

Việt Nam sẽ cử đại diện tham dự hội nghị thượng đỉnh khối BRICS và đang làm việc với Mỹ để hướng tới nâng cấp mối quan hệ song phương, phát ngôn nhân Bộ Ngoại giao Việt Nam cho biết tại buổi họp báo thường kỳ hôm 17/8.

Nữ phát ngôn viên Phạm Thu Hằng cho hay Việt Nam đã nhận được lời mời từ nước chủ nhà Nam Phi mời tham dự Thượng đỉnh BRICS sẽ diễn ra tại Johannesburg từ ngày 22 đến 24/8. Bà Hằng không nói rõ ai sẽ đại diện Việt Nam đến Johannesburg.

Đây là hội nghị thượng đỉnh lần thứ 15 của BRICS, tức khối các nền kinh tế mới nổi, bao gồm Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi. Việt Nam nằm trong số 71 nước được mời tham dự hội nghị mở rộng lần này.

Một trong những nội dung được các lãnh đạo BRICS bàn bạc lần này là mở rộng khối. Khi được hỏi về vấn đề này, bà Hằng được tờ Tuổi Trẻ dẫn lời nói: “Cũng như nhiều nước trên thế giới, Việt Nam quan tâm, theo dõi tiến trình thảo luận mở rộng thành viên của nhóm BRICS”.

Chưa có thông tin chính thức về việc liệu Việt Nam có nộp đơn xin gia nhập BRICS hay không, nhưng những nước dự kiến sẽ được kết nạp trong thời gian tới bao gồm Ả-rập Xê-út, Các tiểu Vương quốc Ả-rập thống nhất, Ai Cập, Argentina và Indonesia, cũng theo Tuổi Trẻ.

Được biết, Tổng thống Nga Vladimir Putin sẽ không đi Johannesburg lần này theo thỏa thuận với Nam Phi để tránh cho nước chủ nhà khỏi khó xử trước việc phải thực hiện lệnh bắt giữ ông Putin theo yêu cầu của Tòa Hình sự Quốc tế. Thay vào đó, Ngoại trưởng Sergei Lavrov sẽ đi.

Khối BRICS chiếm hơn 40% dân số thế giới và 30% GDP của toàn cầu. Trước đó, hôm 20/7, Reuters dẫn lời Anil Sooklal, quan chức phụ trách BRICS của Nam Phi, cho biết đã có 22 nước nộp đơn xin gia nhập, trong đó có Iran, Cuba, Kazakhstan, Cộng hòa Dân chủ Congo..., và cũng chừng ấy số nước bày tỏ sự quan tâm.

Việt Nam trong thời gian qua đã được mời tham gia các diễn đàn quan trọng nhất trên thế giới như Thượng đỉnh G20 hai năm liên tiếp tại Nhật và Ả-rập Xê-út vào các năm 2019 và 2020. Mới đây nhất, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã đại diện Việt Nam tham dự Thượng đỉnh G7 của nhóm các nước công nghiệp hóa tại Hiroshima, Nhật, hồi tháng 5 vừa qua.

Cũng tại buổi họp báo thường kỳ hôm 17/8, khi được hỏi về khả năng nâng cấp quan hệ với Mỹ, bà Hằng nói hai nước 'đang trao đổi các biện pháp làm sâu sắc hơn nữa quan hệ song phương' và sẽ 'hướng tới tầm quan hệ mới khi điều kiện phù hợp', theo tường thuật của trang mạng VnExpress.

Vấn đề nâng cấp quan hệ giữa Việt Nam và Mỹ từ đối tác toàn diện, hiện đang ở trong năm thứ 10, sang đối tác chiến lược đã được giới lãnh đạo hai nước đề cập trong các cuộc tiếp xúc gần đây, trong đó có cuộc điện đàm giữa Tổng thống Mỹ Joe

Biden và Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng hồi tháng 3 và chuyến công du Hà Nội của Ngoại trưởng Anthony Blinken hồi tháng 4.

Tổng thống Biden dự kiến sẽ có chuyến thăm Việt Nam trong thời gian tới và nâng cấp quan hệ sẽ là một trong những nội dung chính trong chuyến thăm này.